Dr. Nagy János
altábornagy,
országos parancsnok

A Pénzügyminisztérium átadás-átvételi dokumentumának melléklete, helyzetjelentés a Vám-és Pénzügyőrség április 30-i állapotáról

2010. május

ÖSSZEFOGLALÓ

a

Vám- és Pénzügyőrség

tevékenységéről

Budapest, **2010. április 30.**

Tartalomjegyzék

I. A testület tevékenységének általános bemutatása ... 3
I.1. Alapító jogszabály ... 3
I.2. Hatáskör ... 3
I.3. A vám-és pénzügyőrség alaptevékenységét, szervezetét és működését meghatározó normák ... 4
II. Szervezeti tagozódás ... 5
II.1. A Vám-és pénzügyőrség hatósági jogkörrel rendelkező és hatósági jogkörrel nem rendelkező szervei ... 5
III. A testület létszámadata ... 5
IV. Költségvetési, vagyoni, gazdálkodási adatok (külön mellékletben) ... 6
V. Az egyes szakterületek tevékenységének bemutatása ... 6
V.1. Vám-, jövedéki-, adóigazgatási hatósági tevékenység ... 6
V.2. Rendészeti szakterület ... 10
V.3. Bűnügyi szakterület ... 11
V.4. Nemzetközi tevékenység bemutatása ... 15
V.5 Funkcionális tevékenység ... 19
VI. A jelenre és a jövőre kiható stratégiai jellegű feladatok, különös tekintettel a Magyar Elnökségi feladatokra ... 21
VI.1. Hatósági eljárások és belső működési folyamatok elektronizálása ... 21
VI.2. További stratégiai jelentőségű, folyamatban lévő ügyek ... 23
VI.3. EU magyar elnökség feladatai ... 25
VII. A perképviselet általános jellemzői ... 30

Összefoglaló a Vám-és Pénzügyőrség tevékenységéről

I. A testület tevékenységének általános bemutatása

A vám-és pénzügyőrség az **állami pénzügyigazgatás szerve, az adópolitikáért felelős miniszter irányítása alatt álló fegyveres rendvédelmi, államigazgatási szerv, amely országos hatáskörrel rendelkező, önállóan működő és gazdálkodó központi költségvetési szerv.**

A vám-és pénzügyőrség jogelődje: az önálló magyar vámszervezetet (Magyar Királyi Pénzügyőrség) gróf Lónyai Menyhért pénzügyminiszter alapította, 1867. március 10-én. A mai magyar vámigazgatás az 1990-es évek, az integrációs felkészülés és uniós csatlakozás nyomán dinamikus megújulással vált közvetlen részévé a tagállami vámigazgatások rendszerének.

I.1. Alapító jogszabály

A vám-és pénzügyőrséget létrehozó jogszabály: a vámjogi szabályozásáról szóló 1966. évi 2. törvényerejű rendelet, valamint a vám-és pénzügyőrségről, valamint a vámjogi szabályozásáról szóló 1966. évi 2. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 9/1966. (II. 5.) Korm. rendelet.
Az állami feladatként ellátott alaptevékenységek körét a **Vám-és pénzügyőrségről szóló törvény** (többször módosított 2004. évi XIX. törvény) **valamint az alapító okirat** határozza meg.

A (többször módosított) alapító okirat kelte: 2009. május 29.
Száma: 8052/5/2009.
Az alapfeladat ellátásának forrása: A Magyar Köztársaság költségvetése XXII. Pénzügyminisztérium fejezeten belül a 06. cím alatt jóváhagyott költségvetés.
Típusa: önállóan működő és gazdálkodó közhatalmi költségvetési szerv
Előirányzat felhasználási keretszámla: 10023002-01454062-00000000
A költségvetési szerv számláját vezeti: Magyar Államkincstár
Törzskönyvi nyilvántartási szám: 746034
Szakágazati besorolás: 841112 pénzügy, költségvetési igazgatás

I.2. Hatáskör

A vám-és pénzügyőrség széles körű **vám-, jövedéki- és adóigazgatási, nyomozóhatósági és szabálysértési jogkörrel** rendelkező szerv, melynek hatáskörébe tartoznak a vám-és kapcsolódó adók, díjak, import Áfa, regisztrációs adó, környezetvédelmi termékdíj, jövedéki adók, energiaadó, fémkereskedelem engedélyezés és ellenőrzés, valamint 29 bűncselekmény nyomozása a klasszikus vám-és jövedéki, illetve a kábítószerre elkövetett, az áruhamisításhoz kapcsolódó jogsértések, a pénzügyi és gazdasági bűncselekmények, és több járulékos bűncselekmény nyomozása. Rendészeti feladatainak végrehajtása során közúti, mélységi és mobil, továbbá veszélyes áru ellenőrzéseket, az Európai Unió külső határain vám- és áruellenőrzést végez, nemzetközi tevékenysége az európai uniós ügyek vitelére, uniós támogatások ellenőrzési feladataira is kiterjed. Az európai csalásellenes tevékenység hazai szerve, az **OLAF Magyar Koordinációs Irodája** a vám-és pénzügyőrség szervezetén belül, önállóan működik.

I.3. A vám-és pénzügyőrség alaptevékenységét, szervezetét és működését meghatározó normák

I.3.1. **Uniós normák**:

- a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK Tanácsi rendelet, valamint annak módosításai, illetve a Bizottság e rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításairól szóló 2454/93/EGK Rendelete,

I.3.2. **Nemzeti jogszabályok**:

- a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény,
- a közösségi vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 15/2004. (IV.5.) PM rendelet,
- a Vám-és pénzügyőrségről szóló 2004. évi XIX. törvény,
- a Vám-és pénzügyőrségről, valamint egyes szervek kijelöléséről szóló 314/2006. (XII.23.) Korm. rendelet,
- a Vám-és pénzügyőrségről szóló törvény végrehajtásáról szóló 24/2004. (IV.23.) PM rendelet,
- a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény

I.3.3 Egyéb, az alaptevékenységet meghatározó **jelentősebb ágazati jogszabályok**:

- a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény,
- a jövedéki törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 8/2004. (III.10.) PM rendelet,
- az energiaadóról szóló 2003. évi LXXXVIII. törvény,
- a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény,
- az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény,
- az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény,
- a környezetvédelmi termékdíjakról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény, a végrehajtásáról szóló 10/1995. (IX.28.) KTM rendelet, a környezetvédelmi termékdíjmentesség, a termékdíj visszaigénylésének és átvállalásának, valamint a használt gumiabroncs behozatalának feltételeiről szóló 53/2003. (IV.11.) Korm. rendelet,
- a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény,
- a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény, és a végrehajtásáról szóló 114/2007. (V.24.) Korm. rendelet,
- a kettős felhasználású termékek és technológiák külkereskedelmi forgalmának engedélyezéséről szóló 50/2004. (III.23.) Korm. rendelet,
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény,
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényt,
- a pénzügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 17/2003. (VII.1.) PM-IM együttes rendeletet
- a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény, az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII.28.) Korm.rendelet
- az egyes fémek begyűjtésével és értékesítésével összefüggő visszaélések visszaszorításáról szóló 2009. évi LXI. törvény és a végrehajtásáról szóló 312/2009. (XII. 28.) Korm. rendelet

I.3.4. Belső rendelkezések:

- Az adópolitikáért felelős miniszter által jóváhagyott, az országos parancsnok által a 87/2008. (VIII. 22.) VPOP utasítással kiadott **szervezeti és működési szabályzat**, amely a testület valamennyi szervére kiterjedően határozza meg a működési szabályokat

- Az **egyes szervek szolgálati ügyrendje**, amely az adott szerv vonatozásában határozza meg az SZMSZ keretein belül a részletes, helyi sajátosságokat figyelembe vevő működési szabályokat.

II. Szervezeti tagozódás

A Vám-és pénzügyőrség **háromszintű, regionális tagozódású szerv**. Központi (felsőfokú) szerve a Vám-és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága, középfokú szervei a regionális parancsnokságok, regionális nyomozóhivatalok, szakmai és funkcionális középfokú szervek, alsó fokú szervei a regionális ellenőrzési központok, vám-és pénzügyőri hivatalok.

II.1. A Vám-és pénzügyőrség hatósági jogkörrel rendelkező és hatósági jogkörrel nem rendelkező szervei

II.1.1. **Hatósági jogkörrel** rendelkező vámszervek:

a) Az országos parancsnok, és mint felsőfokú szerv, az országos parancsnokság;

b) A középfokú szervek közül: a regionális parancsnokságok, a regionális nyomozó hivatalok, a Vám-és pénzügyőrség Bűnügyi Ellátó Nyomozó Hivatal, a Vám-és pénzügyőrség Központi Bűnüldözési Parancsnoksága, a Vám-és pénzügyőrség Központi Repülőtéri Parancsnoksága, a Vám-és pénzügyőrség Központi Ellenőrzési Parancsnoksága, a Vám-és pénzügyőrség Központi Járőrszolgálat Parancsnoksága, a Vám-és pénzügyőrség Számlavezető Parancsnoksága, a Vám-és pénzügyőrség Vegyvizsgáló Intézete;

c) Vám-és pénzügyőrség hatósági jogkörrel rendelkező alsó fokú szervei: a vám- és pénzügyőri hivatalok, a regionális ellenőrzési központok, a Pesti Jövedéki, Adójegy és Zárjegy Hivatal és a Vámáruraktár.

II.1.2. A **hatósági jogkörrel nem rendelkező** szervek feladata: a szervezet technikai, anyagi eszközzel való ellátása, anyagi és technikai eszközök, ingatlanok üzemeltetése, fenntartása, rendszerintegrációs, alkalmazásfejlesztési és adatszolgáltatási tevékenység végzése, az informatikai üzemeltetési, a pénzügyi, gazdálkodási, számviteli, beszámolási feladatok ellátása, továbbá az állomány képzése, továbbképzése, valamint az egészségügyi, szociális és kulturális ellátás megszervezése.

A felső-, közép- és alsó fokú szervek a belső munkamegosztás alapján a szakmai és a funkcionális feladatoknak megfelelően szervezeti egységekre tagozódnak.

Az Európai Unió által megfogalmazott igényt figyelembe véve (az integráció részeként olyan közigazgatási rendszer kialakítása, amely igazodik az uniós regionális tagozódáshoz, és lehetővé teszi az EU strukturális, illetve Kohéziós Alapjai regionális fejlesztési programjaiba való bekapcsolódást) került kialakításra a testület regionális strukturális tagozódása 2000-ben. Az addig megyei illetékességgel rendelkező másodfokú szervként működő megyei parancsokságok összevonásával 7 regionális illetékességi területű regionális parancsnokság jött létre.

III. A testület létszámadata

A Vám-és pénzügyőrség a fémkereskedelemmel kapcsolatos engedélyezési és ellenőrzési feladatok ellátása céljából 2010. január 1-jétől 250 fős létszámfejlesztésben részesült. A

létszámemeléssel kapcsolatos kormányhatározat csak 2010. március 31-én jelent meg, amelynek alapján a **Vám-és pénzügyőrség engedélyezett létszáma 7453 főben** került meghatározásra.
A VP **2010. április 22-i tényleges létszáma összesen 7.200 fő,** ebből **5.881 fő** hivatásos, **1.319 fő** közalkalmazotti állományú. A közalkalmazottak közül 1.286 fő teljes-, míg 33 fő részmunkaidős.

IV. Költségvetési, vagyoni, gazdálkodási adatok (külön mellékletben)

V. Az egyes szakterületek tevékenységének bemutatása

V.1. Vám-, jövedéki-, adóigazgatási hatósági tevékenység

V.1.1. Vámszakterület tevékenységének bemutatása

Közösségi Vám
Az Európai Unióhoz történő csatlakozás jelentős mértékben befolyásolta a vámigazgatási tevékenységét. A vámunión belüli egységes vámterületen, **azonos közösségi jogszabályi környezetben dolgoznak a vámigazgatások, alapfeladat a nemzeti költségvetési érdekek védelme mellett a közösségi saját forrásait megillető bevételek** biztosítása. Bár a forgalmi adatokat figyelembe véve a vámeljárási esetszám csökkent a csatlakozást megelőző időszakhoz képest, azonban a közösségi érdekek védelméből adódó feladatok (kereskedelempolitikai, piacfelügyeleti érdekek) alapján kijelenthető, hogy a vámhatóság tevékenysége nem csökkent. A vámhatósági intézkedéseket minden esetben, egyrészt a közösségi bevételek biztosítása, másrészt a piacvédelem motiválja, figyelemmel egyben a gazdasági társaságok működési sajátosságaira is.

A fentiek biztosítása érdekében országos elérhetőséggel bevezetésre került az import elektronikus árunyilatkozat adás (**AIS**), amelynek keretében minden ügyfél elektronikus úton kezdeményezheti a szabad forgalomba bocsátás vámeljárást a meghatározott eljáráskódok vonatkozásában. A vámeljárási kérelmekre a vámhatóság elektronikus formában adja ki határozatát. Megjegyzésre érdemes, hogy a magyar közigazgatásban a vámhatóság teremtette meg elsőként az elektronikus határozat kiadásának lehetőségét. Az import mellett az export tekintetében is teljes körűen bevezetésre került az elektronikus árunyilatkozat adás (**AES**) lehetősége. Fontos, hogy míg import esetében az elektronikus árunyilatkozat adás az eljárásokat egyszerűsítő lehetőség, addig az export elektronikus árunyilatkozat adás 2009. július 1-jétől kötelező. A VP folyamatosan dolgozik az elektronikus vámkörnyezet bővítésén, amelynek célja, hogy valamennyi eljárás tekintetében rendelkezésre álljon az informatikai lehetőségek alkalmazása.

A mai információs társadalomban az informatikai rendszerek szükséges és elégséges feltételét képezik a hatékony vám, és adózással kapcsolatos szakmai munkának. Az utalt informatikai rendszerek azonban a központi európai informatikai rendszerek részét képezik, amelyeknek következtében azok csakis az európai vám-informatikai terület egységes rendszereként képzelhetők el. Ezen rendszerek:

- NCTS (New Computerised Transit System): Új Számítógépesített Tranzit Rendszer,
- ICS (Import Control System) Behozatali Ellenőrző Rendszer,
- ECS (Export Control System) Kiviteli Ellenőrző Rendszer,
- EORI (Economic Operators' Registration and Identification) Gazdasági Szereplők Nyilvántartása és Azonosítása, valamint

- AEO (Authorised Economic Operator) Engedélyezett Gazdálkodó Rendszere.

A vámhatóság a jogszabályi és gazdasági környezethez folyamatosan igazodó feldolgozó rendszert üzemeltet, amelynek 2010. január 1-től már részét képezi az **egységes folyószámla** kezelés. Ugyancsak az eljárások gyorsítását szolgálja az elektronikus és bankkártyás vámfizetés lehetőségének biztosítása. (Az elektronizálás stratégiai kérdései VI. fejezetben.)

A testület feladatkörébe tartozik az agrár termékek export-visszatérítési rendszerével kapcsolatos ellenőrzési tevékenység. A vám- és pénzügyőri hivatalok ellenőrzései alapozzák meg az egyes kifizetések jogosságát, illetve meggátolják a jogosulatlan igényléseket.

Áruosztályozás
Az **áruosztályozás szerepe** nemzetközi szinten vitathatatlan, mivel ehhez kapcsolódik a harmadik országos kereskedelemben a termékek azonosítása, a vámok és kereskedelempolitikai intézkedések megállapítása pl:
- vámfelfüggesztés,
- kvóták,
- tarifális preferenciák (beleértve a kvótákat és behozatali plafonokat),
- a fejlődő országok esetében alkalmazott általános preferenciális rendszer (GSP),
- antidömping és kiegyenlítő vámok,
- import tilalmak,
- Importkorlátozások,
- import megfigyelés,
- export tilalmak,
- export korlátozások.

Ugyanakkor sok esetben árubesoroláshoz kötött a különféle közterhek kiszabása, mértékének megállapítása pl: Áfa, jövedéki adó, környezetvédelmi termékdíj.

Származási szabályok, származó helyzet vizsgálata
A közös kereskedelempolitika megvalósulásának egyik eleme, hogy a Közösség miként viszonyul a világ más országaihoz, miként kapcsolja össze gazdaságát más országok gazdaságával. Kereskedelmi megállapodások változatos sorát hozta létre a Közösség.
A kereskedelmi szerződésből fakadó előny kihasználás nem torkollhat abba, hogy az már torzítsa is a kereskedelmet, éppen ezért végzi a vám a kereskedelmi partner országából származó áruk származásának ellenőrzését.

Vámérték
A pénzügyi érdekek védelmében kulcsszerepet játszik – a tarifa és a származás mellett – vámérték megállapítása. A Közösségi Vámkódex létrehozásáról rendelkező, a TANÁCS 1992. október 12-i 2913/92/EGK RENDELETE 28. cikkétől a 36. cikkéig részletezett szabályok követik a WTO Vámérték Egyezmény előírásait. Az **import** termékek esetében az **áfa alapját** – többek között a **vámérték képezi**.
A fentiekből következik, hogy a vámhatóság nemcsak magát a vámot, hanem más, kereskedelempolitikai eszközként működő nemzeti adókat is felügyeljen/beszedjen. A Közösség és tagállamai pénzügyi érdekeinek védelme továbbá értelemszerűen nemcsak magát a vámot foglalja magába.

Termékimport általános forgalmi adója
A nemzeti szabályozásban, illetve az azzal kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok megszerzését követően továbbá igen fontos lehet az általános forgalmi adó kérdéskörének vizsgálata is. A **termékimporthoz kapcsolódó áfa annak a tagállamnak a területén keletkezik**, ahol a termék a Közösség területére történő behozatalakor vagy egyéb módon való bejuttatásakor van. A Közösség területére történő bejuttatás ellenőrzése, a határokon átnyúló kereskedelem

felügyelete pedig közösségi vámjogszabályban meghatározottak szerint a vámhatóság feladata.
Fontos szempont továbbá, hogy az árukkal kapcsolatosan a vámhatóság naprakész információval rendelkezik, lehetősége van az áruk vizsgálatára, a kiszabható közterhek pontos megállapítására. Ezzel összefüggésben felel hazánkban a termékimport áfa beszedéséért a testület, amely megfelelő szinten tudja biztosítani a központi költségvetés bevételeit, illetőleg az Uniós Költségvetés bizonyos hányadát.
Figyelemmel azonban a versenyképesség növelésének fontosságára, meg kellett tartani az **önadózás rendszerét** is, amelyre – ugyancsak - a vámhatóság külön engedélye alapján nyílik lehetőség. Fontos azonban, hogy itt is a testület az engedélyező hatóság, hiszen e szervezet rendelkezik információval a termékimport megfizetése tekintetében, illetve vámszempontból is megbízható gazdálkodókról.

Regisztrációs adó
A regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény 2004. február 1-jétől váltotta fel a korábbi fogyasztási adót, melyet addig gépjárművek közül kizárólag az új gépjárművekre és a vámkezelés alkalmával lett kiszabva. 2004. február 1-jétől külön eljárásban, külön határozattal történik a regisztrációs adó kivetése, mellyel kapcsolatban további változást eredményezett, hogy a törvény hatálya kiterjed a használt gépjárművekre is.

A tapasztalatok alapján a regisztrációs adóval kapcsolatos visszaélések vagy az adóigazolás meghamisításával, vagy a gépjármű valós jellegének eltitkolásával/manipulálásával valósíthatók meg. Az első kockázatot a vámhatóság az elektronikus üzenetcserével minimalizálta, hiszen kialakításra került az okmányirodák és a vámhatóság között az **on-line elektronikus üzenetküldő rendszer.** Ennek segítségével az okmányirodában a forgalomba helyezési eljárás során a vámhatóság adatbázisába történő bekérdezéssel győződnek meg arról, hogy a gépjárműre (alváz-, motorszám és határozatszám) a regisztrációs adóigazgatási eljárás lefolytatásra került-e.
A másik potenciális kockázatot kizárólag a vámhatóság folyamatos szakmai kontrolljával (pl. közúti ellenőrzések) lehet minimalizálni. A gépjármű tarifális besorolása határozza meg, hogy a gépjármű a törvény hatálya alá tartozik-e (szgk/tgk), az áruosztályozás pedig olyan speciális szakértelmet igénylő jogkérdés, amellyel kizárólag a Vám-és pénzügyőrség rendelkezik

Környezetvédelmi termékdíj
A hatáskör 2008. január 1-jével került átvételre, mellyel összefüggésben kialakításra került a termékdíjas feladatok adminisztratív háttere, megtörtént a humánerőforrás hozzárendelése és felkészítése, a feladatellátás tárgyi feltételeinek megteremtése. E mellett a VP intenzív kommunikációs tevékenységet folytat a kötelezettek tájékoztatása érdekében.
A VP fejlesztésében 2009. június 10-re megvalósult az eKT2009 program, mely már elvégzi a szükséges számításokat és ellenőrzéseket, segítve ezzel a feldolgozást. Az adóbevallások feldolgozása stabilizálódott, ami lehetővé tette az ellenőrzési tevékenység kiterjesztését, ezáltal a testület a hatósági jogosítványait a termékdíjas terület teljes vertikumán képes kifejteni.
A feladat átvételét követően a VP rendkívüli eredményeket könyvelhet el, úgymint a **kötelezetti szám jelentős növekedése**, a 2008-2009. évi **bevételi terv teljesülésének** aránya. A korábbi évek tekintetében a 2008. év volt – hosszú idő óta az első – amikor a költségvetési törvényben meghatározott terv bevételként realizálásra került, 2009-ben pedig több mint hét milliárd forinttal **túlteljesítés**re.

A kifejezetten termékdíjra vonatkozó jelentős ellenőrzési kapacitás és a képzett szakember állomány hatékonyságát mutatja, hogy a 2009. év során lefolytatott hatósági ellenőrzések több mint 50%-a jogsértést tárt fel. Az eddig elvégzett ellenőrzések tapasztalatai alapján olyan gyakorlati ismeretek és rutin halmozódott fel, amely szintén fokozza a feladatellátás hatékonyságát.

Szoros összefüggésben áll az előző gondolattal, hogy **magas ellenőrzési fenyegetettség érzete alakult ki az adózók tudatában**, mely az önkéntes jogkövetésre sarkallja őket. Ezt támasztja alá a nagyszámú önellenőrzés és a korábbi – nem hatáskörös időszakra vonatkozó – pótbevallás.

Vám utólagos ellenőrzés
Az ellenőrzési szakterület az alábbi tevékenységeket foglalja magába:
- A vámeljárásokat követően utólagosan végrehajtott ellenőrzések (Közösségi Vámkódex 13. cikke alapján végzett utólagos ellenőrzések és a 78. cikkének felhatalmazása alapján végzett vámáru-nyilatkozatok utólagos ellenőrzése),
- EMGA ellenőrzések és a Vámkódex 13. cikke szerinti vám utólagos ellenőrzések felülellenőrzése,
- Engedélyezett gazdálkodói (AEO) tanúsítványok kiadása,
- nemesfémtárgyak forgalmazásának hatósági ellenőrzése,
- Az Art., valamint az APEH-VP Együttműködés alapján végzett adóellenőrzési tevékenység**,**
- Egyéb (pl. kockázatelemzés, nemzetközi kapcsolattartás, piacfelügyeleti ellenőrzés stb).

(A vámszakterület negyedéves eredményei a testület csatolt I. negyedéves jelentésében részletesen megtalálhatók.)

V.1.2. Jövedéki szakterület tevékenységének bemutatása:

A vám-és pénzügyőrség jövedéki szakterülete
- a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) és a végrehajtási rendeleteinek rendelkezései,
- az energiaadóról szóló 2003. évi LXXXVIII. törvény,
- a jövedéki adók területén való közigazgatási együttműködésről szóló 2073/2004/EK Tanácsi Rendelet (2004. november 16.) alapján, valamint
- az egyes fémek begyűjtésével és értékesítésével összefüggő visszaélések visszaszorításáról szóló 2009. évi LXI. törvény (a továbbiakban: Fémtv.) rendelkezései alapján végzi munkáját, aminek keretében százezres nagyságrendű ügyfélkörrel áll kapcsolatban.

A vám-és pénzügyőrség jövedéki szakterülete e jogszabályok végrehajtása érdekében tehát összetett feladatokat lát el, ugyanis **az utóbbi években a jövedéki termékekhez kapcsolódó feladatokon túl egyéb termékekhez, tevékenységekhez kapcsolódó feladatokat** is el kell látni:
- A szakterület fő profilja a **jövedéki termékek** ellenőrzéséhez, adóztatásához, a tevékenységek engedélyezéséhez és nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó feladatok ellátása.
- Az **energiaadóról** szóló törvény alapján feladat az energiaszolgáltatók és visszaigénylők adóbevallásainak fogadása, feldolgozása, valamint a visszaigényelni kívánt összeg visszautalásához kapcsolódó egyéb intézkedések végrehajtása.
- Az APEH és a VP között létrejött megállapodás alapján a jövedéki szakterület is végez próbavásárlásokat, melyek a **számla- és nyugtaadási kötelezettségek** teljesítésére, az áruk származásának, eredetének ellenőrzésére, illetve a jogszerű foglalkoztatottság ellenőrzésére irányulnak. E megállapodás keretében ellenőrzésre kerülnek a különböző játékautomaták is.
- A Fémtv. alapján a regionális ellenőrzési központok végzik a **fémkereskedelmi engedélyek kiadását**, a rendészeti feladatokat ellátó egységek pedig a

fémkereskedelmi tevékenység ellenőrzését. Az engedélyezés felügyeletét a jövedéki, ellenőrzését a rendészeti szakterület végzi.

- A Jöt.-höz kapcsolódó kiemelt feladat az adóügyi jelzések (zárjegyek, adójegyek) megrendeléséhez, kiadásához, elszámolásához, illetve az ebből eredő bevételek teljesítésének figyelemmel kíséréséhez kapcsolódó intézkedések végrehajtása.
- Kiemelten kezelendő az elektronikus rendszerek további fejlesztése, ezen belül is a 2010. április 1-től bevezetett EMCS rendszer.
- Az adóbevallások, adatszolgáltatások elektronikus fogadása, feldolgozása már a korábbi években megvalósult, a cél az elektronikus ügyintézés mind szélesebb körben történő kiszélesítése.
- Továbbra is kiemelt feladat a **csempészet elleni küzdelem és a feketekereskedelem visszaszorítása**, hiszen az utóbbi idők gazdasági helyzete tovább növelte az egyébként is magas visszaélések számát, ami leginkább a cigaretta és az üzemanyag viszonylatában kiemelkedő.

  Mindkét termékre elkövetett jogsértések hatékony feltárását szolgálják az évek óta szervezett, összevont akciók (Bereg, Kunság, Tabac, az ukrán határtérség megerősítése, a Pénzügyőr Iskola hallgatóinak bevonása az ellenőrzésekbe, vezénylések és más rendkívüli szolgálatszervezési eszközök igénybevétele) szervezése, valamint a mobil laborellenőrzések (váratlan készletfelvételek, mintavételezések), röntgen berendezések alkalmazása.

  A legális kereskedelmi csatorna megóvása, valamint a dohánygyártmányok legális forgalmából eredő adóbevételek biztosítása érdekében kötött együttműködési megállapodások (Magyar Dohányipari Szövetséggel, majd a Philip Morris Products S.A.-val, valamint a Philip Morris Magyarország Kft.-vel) a cég védjegyeinek oltalma alatt álló dohánytermékek hamisítása és azok Magyarországra történő csempészete ellen, szintén eredményesnek bizonyul.

  Mindezen törekvéseknek együttesen köszönhető, hogy a nem szabványos üzemanyag használat töredékére csökkent az évekkel ezelőtti arányhoz képest, míg a dohánytermékek feketepiacának százalékos aránya tartósan 10% alá, 2009-ben 7 %-ra esett vissza. (A 2000-es évek első felében ez az arány még 27 százalék volt.)

  (A jövedéki szakterület negyedéves eredményei a testület csatolt I. negyedéves jelentésében részletesen megtalálhatók.)

V.2. Rendészeti szakterület

A rendészeti szakterületen kifejtett tevékenység alapvetően az Európai Unió külső vámhatárán működő vám- és pénzügyőri hivatalok által végzett **határellenőrzést** és az ország belterületén működő vám- és pénzügyőri hivataloknál kialakított járőr alosztályok/csoportok (mobil egységek) által végzett **mélységi ellenőrzést** foglalja magába. A felügyelt tevékenységek között meg kell említeni a testületen belüli és a **társszervekkel, misztériumokkal folytatott külső hírforgalmat biztosító ügyeleti rendszer működtetését, a védelemstratégiai területet és az egyes speciális technikai eszközök működtetésének** felügyeletét.

Határellenőrzéssel összefüggő tevékenység

Az Európai Unió vámhatárainak közösségi és Schengeni normákkal összhangban történő ellenőrzése számottevő feladatot jelent mind a határon működő vám- és pénzügyőri hivatalok, mind a **szakmai felügyeletet** ellátó regionális szervezeti egységek tekintetében.

Légiforgalom tekintetében sajátos feladatként jelentkezik az egyes nemzetközi közösségi repülőtereken kötelezően létesítendő tranzitterület igazgatóság által történő engedélyezése, mely döntő jelentőséggel bír a repülőtér nemzetközi viszonylatban történő, biztonsági kategóriába való besorolásában.

A határellenőrzés kapcsán meg kell említeni, hogy a **vám-és pénzügyőrség a közúti határátkelőhelyek üzemeltetője**, ebből kifolyólag a határon ellenőrző tevékenységet folytató hatóságok elhelyezését és munkafeltételeit biztosító infrastruktúra kialakítása és az ehhez szükséges fejlesztések, beruházások koordinálása, lebonyolítása prioritást élvező feladat.

Mélységi ellenőrzéssel összefüggő tevékenység
Mélységi ellenőrzési tevékenység olyan összetett feladatrendszer, amely magában foglalja a vám-és pénzügyőrség által - a részére jogszabályban meghatározott ellenőrzési kötelezettségei és jogosultságai birtokában - végzett ellenőrzéseket (**közúti, piac/vásárellenőrzés, közterület ellenőrzés, fémellenőrzés, környezetvédelmi termékdíj/veszélyes áru ellenőrzés, számla- és nyugtaadási kötelezettség betartásának ellenőrzése, folyamellenőrzés,** stb.), mely feladatok a Magyar Köztársaság államterületének meghatározott részén mozgó egységekkel, járőrtevékenység keretében kerülnek végrehajtásra.

Ügyeleti tevékenység
A vám-és pénzügyőrség ügyeleti szolgálata - mely a VPOP Központi Ügyeletén, valamint meghatározott középfokú szervek ügyeletein működik - a **munkaidőn kívül érkező és halaszthatatlan intézkedést igénylő ügyekben** hatáskörében szükség szerint intézkedik, indokolt esetben haladéktalanul jelentést tesz a szolgálati elöljárónak.

Védelemigazgatási terület
A testület honvédelemmel és katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatok keretében a kijelölt szakemberek kapcsolatot tartanak fent és együttműködnek a védelemi igazgatási, polgári védelmi szervekkel, közreműködnek és képviselik a testületet a katasztrófavédelmi gyakorlatokon. A központi szerv irányítja és felügyeli a kormány döntése alapján, a pénzügyminiszter intézkedésére elrendelt magasabb harckészültségbe helyezést és mozgósítást. A védelemigazgatás speciális feladata, hogy a hazai vagy szomszédos országban lévő nukleáris létesítményben bekövetkezett eseménykor, egyéb veszélyhelyzettel kapcsolatban biztosítsa a testületen belüli egyéni védőeszköz-ellátást, tervezze és koordinálja a kitelepítés és a Lakossági Tájékoztató Csoport (LATÁCS) által ellátandó feladatokat.

V.3. Bűnügyi szakterület

V.3.1. Nyomozóhatósági tevékenység:
A Vám-és pénzügyőrség **nyomozati hatásköre** mára alapvetően az **áruforgalom ellenőrzéséhez**, illetőleg vám-és pénzügyőrség **adóztatási és nyomozati hatáskörével** kapcsolatos kedvező tapasztalatokra és a fegyveres szervnél mindkét területen rendelkezésre álló speciális szakértelem alapján a **gazdasági élet tisztaságának védelméhez**, valamint **állami közterhek biztosításához** kapcsolódó testületi funkciókhoz kapcsolódik.

A Vám-és pénzügyőrség nyomozati hatáskörébe tartozó bűncselekmények súlya, az utóbbi néhány év hatáskör-bővítési intézkedéseinek eredményeként 2010-re gyakorlatilag teljesen a gazdasági-pénzügyi bűncselekmények irányába tolódott el. (2010 április 16-án a testületnél nyilvántartott esetszámokat – 9326 – vizsgálva megállapítható, hogy azok 85,63 %-a a gazdasági bűncselekmények aránya, illetőleg ezen belül is az összesetszám 63,18%-át képezi a 2006. szeptember 15-i nyomozati jogkörbővítést követően testületi hatáskörbe vont gazdasági-pénzügyi bűncselekmények száma)

A vám-és pénzügyőrség **gazdaság védelmében betöltött elsődleges szerepe** tehát mára gyakorlatilag megkerülhetetlenné vált, amit a 2007. évben leleplezett nagy értékű pénzügyi- és gazdasági bűncselekmények köre csak tovább erősített. A sikeres felderítési tevékenység - valamennyi vám- és pénzügyőri nyomozó szerv (VP Központi Bűnüldözési Parancsnokság, regionális nyomozó hivatalok) tevékenységében - 2008-ban, illetőleg 2009. évben is

folytatódott, melynek során szinte havonta került sor szervezett bűnözői csoportok felszámolására, és kiemelt összegű kárbiztosításra.

A pénzügyi-gazdasági bűncselekmények tárgyában kapott nyomozóhatósági hatáskörrel lényegében a testület visszakapta azokat a korábbi évtizedekben gyakorolt jogköröket, amely azon az elven alapult, miszerint a hatékony felderítői és nyomozói munka nem nélkülözheti az igazgatási alaptevékenységi információkat, szakismeretet.
A **gazdaságbiztonsági feladatok** eredményeiben ma már az igazgatási tevékenység és a nyomozóhatósági feladatok ellátása nem választható szét olyan határozott módon, mint az korábban volt, nyomozásaink nagy része jellemző módon a saját hatáskörben felmerülő esetekhez kapcsolódnak, tehát vám, vagy jövedéki és az adóellenőrzéshez kapcsolódó ügyek, emiatt a szakági tevékenységek szoros egymásra épülése még inkább hangsúlyos. Ezt követi a testület középfokú szervezeti rendszere is, a regionális parancsnokságok felügyeleti jogkörébe integrált nyomozó hivatali rendszer, mely az információáramlást, szakmai együttműködést, általa a hatékonyságot alapozza meg.
Ezt erősíti az **adóhatósággal** (APEH) intézményesen kialakított **együttműködés** és a két szerv egy minisztériumon belüli felügyelete.

A hatáskörváltozás egyben **szemléletváltást** is eredményezett, jelenleg a **kiemelt ügyek 90-95%-a pénzügyi- és gazdasági bűncselekmények** kategóriájába tartozik. A kiemelt ügyek keretében folytatott nyomozások valamennyi gazdasági szférát lefedik, ezzel is alátámasztva a gazdaság fehérítése és a központi költségvetés védelme érdekében támasztott mindenkori kormányzati követelménynek történő megfelelést.

Mindezek következményeként már 2007. év első hónapjaiban sor került szervezett bűnözői körök által több, mint 6 milliárd forint értékre elkövetett, több száz hazai gazdálkodót érintő számlagyár felszámolására (20.164 db 32.5 milliárd forint értékben kiállított fiktív számla), illetőleg mintegy 2 milliárd forint kárt okozó számítástechnikai és elektronikai alkatrészek kereskedelméhez köthető adócsalás felderítésére. Az év folyamán további milliárdos (3.9 milliárd; 1.9 milliárd Ft.) értékre elkövetett élelmiszer-kereskedelemhez köthető, illetve további fiktív számlák útján megvalósított adócsalásra szakosodott elkövetői kör további működését lehetetlenítettük el. A gazdasági szegmensek sajátos területét jelentette a tagállami használt személy-gépjárművekre, illetve luxusautókra elkövetett majd fél milliárd forint kárt okozó, illetőleg ¾ milliárd forint anyagi hasznot eredményező arany/ezüst ékszer kereskedelemhez köthető bűncselekmények feltárása. A **pénzügyi- és gazdasági bűncselekmények nemzetközi jellege** már ebben az évben megmutatkozott, előre vetítve a nemzetközi bűnügyi együttműködésben történő szoros részvételünket is.

2008. évben, illetve azt követő években tovább folytatódott az az eredményes folyamat, melynek során további szervezett bűnözői körök által nagyértékre elkövetett bűncselekmények további folytatását akadályozta meg nyomozó szolgálatunk. Az érintett gazdasági területek között központi szerepet kapott a számítástechnikai eszközök kereskedelme, tagállami használt személy-gépjárművek kereskedelme, textil- és ruhanemű kereskedelem. Az érintett gazdasági társaságok között megjelentek az offshore társaságok, és szinte valamennyi tagállami honosságú gazdasági társaság.
Figyelemmel arra, hogy a nyomozószolgálat mindennapi tevékenységében mindennapossá vált a nemzetközi bűnügyi együttműködési formák alkalmazása, töretlenné vált a kiemeltnek minősülő büntetendő cselekmények rutinszerű feltárása és nyomozása. A kialakult tapasztalatok és prioritás alapján – akárcsak minden évben - valamennyi, a fenti körbe tartozó büntetőügyben sor került nagy értékű vagyonbiztosítási intézkedés foganatosításra

2010. I. negyedévében a **pénzmosás** mellett, azzal összefüggésben ismételten a számlagyárak (összességében mintegy 5 milliárd forint értékben kiállított fiktív számlák) tevékenysége került nyomozóink nagyítója alá. Számos régióban, esetenként több száz gazdasági társaságot

érintően, szervezett elkövetői körök felszámolása történt meg. A kiemelt ügyek nyomozása minden esetben vádemelési javaslattal zárult.

Fentieken túlmenően a nyomozóhatósági tevékenység szerves részét képezik azon bűncselekmények, melyek a több lépcsőben megvalósult hatáskörbővülés eredményeképpen kerültek testületünkhöz, mint a nemzetközileg ellenőrzött termékek és technológiák forgalmára vonatkozó kötelezettség megszegése, nemzetközi jogi kötelezettség megszegése és az engedély nélküli külkereskedelmi tevékenység, a visszaélés kábítószerrel bűncselekmény, piacvédelmi bűncselekmények, illetőleg 2010. évben - a fémtörvénnyel összefüggésben – eredményeként a fémtörvény által nevesített anyagokra elkövetett lopás és azokra elkövetett orgazdaság.
A nyomozó szolgálat feladatai közé tartozik a rendelkezésére álló adatbázisokból kinyerhető adatok alapján a bűnözés vagy bizonyos bűncselekmény típusok jellegének, elterjedtségének és változásainak vizsgálata, egy meghatározott földrajzi területen, egy adott időszakban, az egyes bűncselekmények és szabálysértések kapcsán beérkező, a büntetőjogilag releváns, a bűnözés prognosztizálására, megelőzésére szolgáló adatok elemzése, új elkövetési magatartások értékelése. A bűnügyi informatikai rendszerek működtetését, felügyeletét szintén a szakterület végzi.

V.3.2. Bűnjelkezelés:
Feladatkörünkbe tartozik a **testület rendelkezése alá került dolgokkal kapcsolatos bűnjelkezelési tevékenység ellátása**, melynek során folyamatosan törekszünk a költségcsökkentési lehetőségek megvalósítására. Az elektronikus árverési rendszer kialakítása folyamatban van.
A bűnjelkezelést érintően szintén kiemelt feladat a karitatív tevékenységgel összefüggő koordinációs tevékenység: e területen - már 10 éve - a Vám-és pénzügyőrség részéről a Bűnügyi Igazgatóság tart kapcsolatot a Szociális és Munkaügyi Minisztériumban működő Karitatív Tanáccsal. A közcélú tevékenység eredményességét statisztikai adatok is igazolják: 2009. évben összesen 157 tétel vonatkozásában 1.256.200.726,-Ft értékben történt karitatív felajánlás testületünk részéről.

V.3.3. Felderítés-felügyeleti tevékenység:
A Felderítés-felügyeleti Igazgatóság 2009. március 1-én került létrehozásra. Felügyeli a Vám- és pénzügyőrség nyomozó hatósági jogkörrel rendelkező szerveinek a felderítő, illetve titkos információgyűjtő tevékenységét. Ellátja a Pénzügyminiszter – a Vám-és pénzügyőrség titkos információgyűjtés részletes szabályainak megállapításáról szóló - 05/2009. számú utasításában foglalt engedélyezési, valamint döntéshozatal előkészítési feladatait. Feladatkörében kapcsolatot tart az együttműködő külföldi és nemzeti társszervekkel, közreműködik az információk cseréjében, továbbításában. Irányítja a Bűnügyi Ellátó Nyomozó Hivatalt, ezáltal is felügyelve a bűnüldöző szervekkel együttműködő személyekkel történő kapcsolattartást. A speciális és különleges működési kiadások vonatkozásában önálló gazdálkodást folytat, felhasználása vonatkozásában engedélyezési jogkört gyakorol és felügyeleti ellenőrzést végez.
Az ellenőrzések és felügyeleti feladatok során tapasztaltak általánosságban elmondható, hogy a bűncselekmények elkövetői egyre szervezettebben, szigorú hierarchián alapuló elkövetői körökbe szerveződve követik el jogsértő cselekményeiket. Az egyes bűnszervezetek egyre agresszívabban lépnek fel mind egymás, mind pedig a bűnüldöző szervekkel szemben. A vám-és pénzügyőrség felderítési tevékenységében egyre hangsúlyosabb szerep jut a humán hírszerző tevékenységnek, a nyomozó hivatalok mind nagyobb figyelmet fordítanak a jogsértő cselekmények okozta károk megtérítésének biztosítására, ennek köszönhetően a biztosítási intézkedések is egyre hatékonyabbak. A felügyeleti ellenőrzés során tapasztaltak és a statisztikai adatok is azt támasztják alá, hogy a nyomozó hivatalok titkos információgyűjtéseik során elkövetői körök teljes felszámolására és kiemelt tárgyi súlyú bűncselekmények megszakítására és felderítésére törekszenek.

V.3.4. Feketegazdaság elleni küzdelem:

A vám-és pénzügyőrség **hangsúlyos feladata** volt a hatáskörünkbe tartozó bűncselekmények elleni eredményes fellépés keretében a **feketegazdasághoz köthető bűnelkövetők felderítése**, a jogsértő magatartások hatékony visszaszorítása.

Szervezetünk aktívan közreműködik a hatósági együttműködés keretében végrehajtandó ellenőrzés-sorozatok tervezésében, a célirányok meghatározásában. A fogyasztóvédelmi ellenőrzések keretében lebonyolódott Kikelet, Kánikula, Csillagszóró és Szüret akciósorozatok sikerességéhez a testület szakterülete nagymértékben hozzájárult.

A fokozott piacellenőrzések szakterületi célként is megfogalmazásra kerültek, a társhatóságokkal történt közös akciók különösen a budapesti Józsefvárosi piacon tapasztalt nem kívánatos jelenségek felszámolására irányultak.

A vám-és pénzügyőrség továbbra is **aktív** közreműködő szerepet vállal a **Hamisítás Elleni Nemzeti Testület** tevékenységében, a hamis áruk forgalmazásával megvalósított jogsértések felszámolása, visszaszorítása érdekében. Testületünk ehhez kapcsolódó kiemelt feladata a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogsértések eredményes felderítése és visszaszorítása.

A feketegazdaság arányának csökkentése, az ahhoz kapcsolódó bűnelkövetői kör anyagi bázisának felszámolása érdekében a folyamatban lévő büntetőeljárások során – amennyiben lehetséges – minden esetben sor kerül a biztosítási intézkedés keretében történő lefoglalásra, valamint soron kívüli intézkedés kezdeményezésére az ügyészségek felé az elkövetők vagyontárgyainak zár alá vétele céljából.

V.3.5. Korrupció elleni fellépés:

A vám-és pénzügyőrség kiemelt és hangsúlyos kérdésként kezelte és kezeli a testületi tagok által tanúsított, a közélet tisztaságát veszélyeztető jogsértésekkel szembeni hathatós fellépést.

Ennek tükrében, a testületi tagokat érintő korrupció megelőzése, visszaszorítása és felszámolása érdekében – összhangban az Európai Unió korrupcióellenes stratégiájával (*lásd Arusha Nyilatkozatban és a Maastricht-i szerződés 29. Cikkében foglaltakat*) – lett kialakítva a vám-és pénzügyőrség korrupciókezelési stratégiája.

Az **antikorrupciós stratégiai célok**, s annak **megvalósítását szolgáló eszközök és módszerek** az alábbi dokumentumokban lettek meghatározva:

- a 49/2004. (IV.26.) VPOP utasítással kihirdetett, a Vám-és pénzügyőrség korrupciókezelési intézkedési terve,
- 58/2004. (V.5.) VPOP utasítás az összeférhetetlenség bejelentésére és elbírálására vonatkozó egységes eljárásról,
- a 2005. április 11-ei, a Vám-és pénzügyőrség Korrupciókezelési Intézkedési Tervéről szóló 49/2004 (IV. 26.) VPOP utasítás végrehajtására kiadott iránymutatás a Vám-és pénzügyőrség Európai Unió külső határának magyarországi szakaszára vonatkozó korrupciókezelési intézkedési terve 2008. évig,
- 2006. február 9-én kiadmányozott 1. számú Parancsnoki Parancs a korrupció elleni fellépés hatékonyságának további növelésére irányuló cselekvési programról,
- a Vám-és pénzügyőrség és egyes gazdálkodói szervezetek között 2006. április 19-én aláírt Egyetértési Nyilatkozat (*ún. Arusha Nyilatkozat*),
- 135/2009. (XI. 20.) VPOP utasítás a Vám-és pénzügyőrség bűnmegelőzési és korrupció elleni tevékenységéhez kötődő jelentések, adatszolgáltatások és intézkedések rendjéről.

Az előzőekben hivatkozott intézkedések mellett a **szakmai etikai normák**at a **vám-és pénzügyőrség Etikai Kódexe** határozza meg, mely normák egyúttal elősegítik a **szakmai szocializáció** kialakulását is.

V.4. Nemzetközi tevékenység bemutatása

V.4.1. EU és harmadik országos nemzetközi együttműködés:

A vám-és pénzügyőrség széles körű nemzetközi együttműködése keretében számos uniós és harmadik országos programban, uniós támogatási projektekben (PHARE, Schengeni Alap, Transition Facility, stb.), az Európai Unióhoz csatlakozni szándékozó országok felkészítésében, valamint szakmai és operatív projektekben, akciókban és kétoldalú együttműködésben vesz részt, valamint az interim és a Vámkódex Bizottság, az Európa Bizottság különböző JCO programjaiban. (konkrét uniós projektek leírása a IV. fejezetben)

Aktív a részvételünk – fent írt bűnügyi együttműködésen túl - a különböző nagy nemzetközi szervezetekben, mint a Vám Világszervezetben, az Europolban, a SECI-ben, ahol vámösszekötő főtanácsos útján képviseltetjük magunkat. Brüsszelben vámattasé, az EU Bizottságában pedig több, a magyar Vám-és pénzügyőrségtől delegált munkatárs segíti munkánkat. Részt veszünk a CUSTOMS 2013, illetve a TAIEX, az EKTB munkája, a következő bővítési ciklus (Horvátország, Szerbia, Törökország) vonatkozásában felmerülő nemzetközi kapcsolatok feladatainak végrehajtásában.

A testület számos ország vámigazgatásával kötött vámegyüttműködési megállapodást a korábbi években. A megállapodások köre igen széles, valamennyi szakterület munkáját átfogja.

Egyben a hazai társszervekkel, civil partnerszövetségekkel is kiterjedt együttműködéssel rendelkezünk, melyek közül az Országos Rendőr-főkapitánysággal, az APEH-hal megkötött megállapodásokat kell kiemelni.

V. 4.2. Vámszakmai tárgyú nemzetközi tevékenység:

A VP rendszeresen részt vesz a Vámkódex Bizottság Általános Vámjogi, Adatintegráció és –harmonizáció, az Árutovábbítás Szekció ülésein, a Tarifális kérdésekkel foglalkozó szekciókban, a Vámérték szekció Származási szekcióban, illetve a fent említett informatikai rendszerek (ICS, ECS) kidolgozása érdekében az e-Vám Csoport keretében létrehozott munkacsoportok ülésein. Az említett fórumokon a munka elsődlegesen a fent említett fejlesztések jogszabályi és informatikai hátterének kidolgozására, valamint a Modernizált Vámkódex végrehajtási rendeletének kidolgozására irányult.

Emellett részt vett az ENSZ EGB fuvarozást érintő vámkérdésekkel foglalkozó munkacsoport (WP.30) és a TIR Intéző Bizottság (AC.2) ülésein.

Szakértők delegálásával részt vett továbbá az „EMCS és AEO fejlesztése – projekt menedzsment támogatás - Twinning” elnevezésű, horvát donori twinning programban, valamint a szellemi tulajdonjog-védelmi témájú horvát donori twinning programban.

Hazánknak az Európai Unió Tanácsában 2011. január 1-jétől történő soros elnöki posztjának betöltése során a Vámuniós Munkacsoport – CUWG (Customs Union Working Group) alelnöki feladatait ellátó személy - a 2009. júliusában megkezdődött felkészülési folyamat keretében - a magyar delegáció tagjaként vett részt a CUWG ülésein.

A Kombinált Nómenklatúra Szekció előkészítette a Kombinált Nómenklatúra Magyarázata 2010. évi verziójának tervezetét, amelyre vonatkozóan megkezdődött a szakmai egyeztetés. A végleges verzióról várhatóan még az idén szavaznak a tagállamok. A bizottság előtt egyeztetés zajlik továbbá a 99. Árucsoport felülvizsgálatáról is, amely elsősorban a nem kereskedelmi forgalom és a vámmentességek közösségi rendszere alkalmazásának egyszerűsítését célozza.

V.4.3. Bűnügyi tárgyú nemzetközi együttműködés:

Nemzetközi szervezetekkel történő együttműködés

EUROPOL

A nemzetközi bűnügyi együttműködés terén a vám és pénzügyőrség egyik legerősebb kapcsolata az EUROPOL felé került kialakításra. Hatóságunk, felismerve az Europol által nyújtott támogatásban rejlő előnyöket, az együttműködés kiépítése érdekében már 2002-ben összekötő tisztet küldött Hágába és azóta is összekötőtisztjén keresztül kommunikál legaktívabban az Europollal. A nemzetközi bűnügyi együttműködésben koordináló szerepet ellátó hazai központban (a Rendőrségen belül működő Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ, NEBEK) is állandó vámösszekötő tiszt teljesít szolgálatot, aki az Europol-lal folytatott információcserében is részt vesz.

Az Europol együttműködésben kiemelt szerepet kap a bűnelemzői munkafájlok (Analytical Work File – AWF) tevékenységében való részvételünk. Az AWF az Europol eszköze az EU tagállamok illetékes hatóságai által folytatott nyomozások támogatásához, bűnügyi információk elemzése révén. Nemzeti szakértők révén részt veszünk a pénzmosás elleni **Sustrans** AWF-ben, az illegális cigarettakereskedelemmel foglalkozó **Smoke** AWF-ben, a körhintacsalásokkal foglalkozó **MTIC** AWF-ben, a török kábítószer kereskedelem elleni **Heroin** AWF-ben, a Latin-Amerikai kábítószer kereskedelemmel foglalkozó **COLA** AWF-ben, a szintetikus kábítószerrel foglalkozó **Synergy** AWF-ben, valamint a szerzői jogok megsértésével és hamisításokkal foglalkozó **Copy** AWF-ben. Az Europol bűnelemzői támogatásának teljes körű kihasználása a hazai nyomozásokhoz nyújt segítséget.
A bűnügyi szakterület munkatársai folyamatosan részt vesznek a különböző szakértői üléseken. A szakterület képviseltette magát az Europol AWF MTIC azon ülésein is, ahol legfőbb téma a 2009. III. negyedévben realizált PEKING nemzetközi művelet volt. 2009 őszén Igazgatóságunk VPOP FIG-el és ENÜF-el közösen pályázati anyagot nyújtott be az Európai Bizottság *Bűnmegelőzés és a bűnözés elleni küzdelem* program ISEC 2009. Action Grant keretében.

OLAF

A VPOP Bűnügyi Igazgatósága és a Testület bűnügyi szakterülete a hatályos jogszabályok alapján együttműködést folytat az Európai Csalásellenes Hivatallal (OLAF). Az együttműködés mind az adatszolgáltatás, mind a konkrét folyamatban lévő büntetőeljárások során történő együttműködésre kiterjed.
A nemzetközi együttműködés során a vám-és pénzügyőrség számos vámcsalás, illetve bűnözés elleni tevékenységet támogató OLAF által üzemeltetett informatikai rendszert alkalmaz. A rendszerek legnagyobb részében az információ áramlása kétirányú. Az OLAF által üzemeltetett AFIS/CIS rendszer moduljainak (CIGINFO, MARINFO, YACHTINFO, CIS I. és III. pillér) használata folyamatos. Az OLAF által üzemeltetett FIDE – vámügyirat azonosítási adatbázis – használata megkezdődött, az automatikus adatfeltöltés biztosítása érdekében létrehozott projekt folyamatban van. Az AFIS rendszer új felhasználói felületének (az ún. Mutual Assistance Broker) fejlesztésében az OLAF-fal folyamatos az együttműködés.

SECI

A balkáni térségben az elmúlt években a nemzetközi szervezett bűnözés – különösen az illegális kábítószer és cigaretta-csempészet, fegyvercsempészet, emberkereskedelem és a lopott gépjárművek csempészete – minden korábbinál nagyobb kihívást jelentett a bűnüldözési és igazságügyi szervek számára. Az érintett országok közötti gazdasági és igazságügyi együttműködés megerősítésére és a térség európai integrációjának elősegítésére létrejött egy regionális együttműködési forma, a Délkelet-Európai Együttműködési

Kezdeményezés Regionális Központja (angol rövidítése: SECI). Jelenleg a szervezetnek 13 ország tagja, köztük Magyarország, míg több ország megfigyelő státusszal vesz részt az együttműködésben. A SECI helyébe lépő Délkelet-Európai Rendészeti központ létrehozásáról (SELEC) szóló Egyezménnyel kapcsolatos üléseket a testület bűnügyi szakterülete végigkísérte, végül a megállapodás 2009. 12. 12-én a SECI JCC ülés keretében aláírásra került, mely előreláthatólag a magyar jogszabályi hierarchiába 2011-ben kerül beemelésre.
Testületünk bűnügyi szakterülete a korábbi évekhez hasonlóan idén is a SECI-vel történő együttműködés keretében koordinálja a konténerbiztonsági-, kábítószer elleni-, valamint a csalás és csempészet elleni- munkacsoportok által kezdeményezett közös vámakciók végrehajtását, illetve teljesíti a testületet érintő adatszolgáltatási feladatokat. Idén az első negyedévben a Csalás- és Csempészet ellen munkacsoport szervezésében került végrehajtásra a Shadow IV. nemzetközi vámakció, melynek célja az illegális cigaretta, illetve dohányszállítmányok felderítése, valamint a legális forgalom fokozott nyomon követése volt.

Vám Világszervezet

A Vám Világszervezettel (VVSZ) kapcsolatos, bűnügyi szakterületet érintő feladatok végrehajtását is ellátjuk, melynek központi eleme a VVSZ nemzetközi vámakcióinak megszervezése, koordinálása. A 2010. év tekintetében is több, a VVSZ koordinálásával megvalósuló nemzetközi elemzői projektben jeleztük részvételünket. (AUNT, EURO 2012, SYNTRACK).

Közös vámműveletek

Szakterületünk feladatai közé tartozik többek között a nemzetközi vámakciók koordinálása is. Ilyen típusú akciókra való felkérés érkezik rendszeresen a Vám Világszerevezettől, a fentebb részletesen kifejtett SECI Központból, a FRONTEX-től, az újonnan felállított COSI-tól. Az említetteken kívül azonban a legmeghatározóbb tényezőnek ezen a területen az EU tanácsi struktúrán belül működő Vám-együttműködési munkacsoport (CCWP) akciótervében foglaltakból eredő feladatok tekinthetőek. A 2010. év folyamán megrendezésre kerülő/t jelentősebb közös vámakciók a következők: **Shadow IV**. (cigarettacsempészet) – SECI szervezésében, **Athena II.** (készpénzcsempészet) – CCWP szervezésében, **SIROKKO** (konténeres csempészet) – CCWP-OLAF szervezésében, **ULYSSE** (postaforgalomban kábítószer) – CCWP szervezésében, **RADAR** (közös rendőri-vámhatósági akció) CCWP-PCWP együttműködéssel.
A 2011-es magyar elnökségi időszak tavaszára egy közös vámakció (JCO) végrehajtását tervezzük, hamis termékek elleni küzdelem témakörben. Az akció sikeres végrehajtásához nélkülözhetetlen a témát érintő fenyegetettségi elemzés elkészítése, amelyet az EUROPOL-lal szoros együttműködésben kívánunk elkészíteni.

Nemzetközi megítélés, ország-értékelések:

A vám-és pénzügyőrségnek a nemzetközi bűnügyi együttműködésben betöltött kiemelkedő szerepét jól példázza sor hazánk pénzügyi bűnözést és a pénzügyi nyomozásokat érintő struktúrájának 5. körös kölcsönös ország-értékelésének eredményei. A Tanács szervezésében, a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemben érintett közösségi intézmények (EUROPOL, EUROJUST, OLAF) közreműködésével 2009-ben lefolytatott vizsgálat eredményeként elkészített, 2010 II. negyedévében elfogadásra kerülő országjelentés egyértelműen rámutat arra, hogy a költségvetési bevételeket veszélyeztető/sértő pénzügyi és gazdasági bűncselekmények kapcsán testületünk az elsődleges nemzeti nyomozó hatóság, illetőleg, hogy a magyar Vám-és pénzügyőrség – speciális szerepének köszönhetően – jobban koncentrál az általa folytatott nyomozások pénzügyi vonatkozásaira elősegítve ezáltal a bűncselekményekkel okozott károk megtérülésének javítását. A jelentésben felsorolt ajánlások átültetésére - annak elfogadását és a minősítés feloldását követően - a magyar kormányzatnak 18 hónap áll rendelkezésre, ami további feladatok elé állítja a pénzügyi nyomozások és a pénzügyi bűnözés kapcsán érintett magyar államigazgatási, bűnüldöző és igazságszolgáltatási szerveket.

A vám-és pénzügyőrség gazdaságvédelmi szerepe a pénzügyi információs egységként működő hatóság (FIU) jogköreinek, illetőleg a pénzmosáshoz kapcsolódó bűncselekmények nyomozati hatáskörének a Vám-és pénzügyőrséghez telepítésével, a PSZÁF-al kötött együttműködési megállapodás megkötésével, pénzügyőri FIU szervünknek a több mint 110 ország FIU egységének operatív együttműködését biztosító Egmont Csoportba való felvételével testületünk meghatározó szerepet tölt be a pénzügyi intézményrendszernek és a pénzügyi piacoknak a megbízható, átlátható, prudens és hatékony működésének a biztosításában is.

Az Európa Tanács pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni bizottságának (Moneyval) a tagállamok pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni nemzeti rendszereinek értékelése keretében, hazánk 4. körös ország-vizsgálata során megszervezett helyszíni értékelés 2010. január 18-23. között került lebonyolításra. Az értékelés folyamatának következő fázisában az ország értékelő delegáció - várhatóan 2010 májusára elkészített - jelentés-tervezetének részletes véleményezése képezi a vám-bűnügyi szakterület egyik legfontosabb feladatát, tekintettel arra, hogy testületünk tölti be a legfontosabb nemzeti hatósági feladatokat a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemben.
Az Európai Bizottság által útnak indított, a Pénzügyi Nyomozások Tökéletesítése (*Deliver Excellence in Financial Investigation - EUDEFI*) elnevezésű projekt keretében a is közreműködünk egy uniós szintű pénzügyi nyomozó kézikönyv vagyonfelderítés (*asset tracing*) című fejezetének elkészítésében. A tervek szerint a kézikönyv képezheti az alapját egy egységes közösségi szintű pénzügyi nyomozói képzésnek.

V.4.4. EU Csalásellenes tevékenység (OLAF):
Az OLAF az Európai Csalásellenes Hivatal francia elnevezésének (Office Européen de Lutte Anti-Fraude) rövidítése. Uniós szervezet, amely része az Európai Bizottságnak, fő célja és feladata az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme, valamint a csalás, a korrupció és más, pénzügyi vonatkozású jogellenes tevékenységek elleni küzdelem, beleértve az európai intézményeken belül elkövetett súlyos hivatali mulasztásokat, s így az Európai Unió jó hírneve elleni cselekedeteket is. 2002-ben az OLAF kidolgozta az AFCOS-ok (Anti-Fraud Coordination Service, azaz Csalásellenes Koordinációs Szolgálat, melynek magyarországi megfelelője az OLAF Koordinációs Iroda koncepcióját.

Az OLAF Koordinációs Iroda tevékenységi területei és aktuális feladatai
Biztosítja az együttműködést az OLAF és Magyarország szervezetei és hatóságai között, valamint részt vesz és koordinálja az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez kapcsolódó jogi, adminisztratív és operatív kötelezettségek hazai végrehajtását. Ennek keretében fő feladatai:

- A szabálytalanságkezelési rendszer folyamatos fejlesztésének elősegítése, szakmai anyagok, útmutatók kidolgozásával, jogszabályok felülvizsgálatát és módosítását érintő kezdeményezésekkel, szakértői munkacsoportokban való részvétellel, képzések megtartásával, valamint az OLAF által kialakított informatikai szabálytalansági jelentési rendszer (IMS) bevezetése, oktatása, fejlesztési javaslatainak kidolgozásával;
- Az EU-s támogatások felhasználása során észlelt szabálytalanságokról készített szabálytalansági jelentések nyilvántartása, elemzése és továbbítása az OLAF számára;
- Az EU pénzügyi érdekeinek védelmével kapcsolatban az OLAF által végzett vizsgálatok lebonyolításának elősegítése, az OLAF által lefolytatott helyszíni ellenőrzések során felmerülő feladatok koordinálása;
- A vizsgált személyek és szervezetek, illetve a vizsgálattal nem érintett személyektől és szervezetektől érkező szabálytalansági kérdésekben történő megkeresések, bejelentések esetén segítség nyújtása, ha megítélésük szerint

valamely szerv, szervezet vagy személy eljárása, illetőleg mulasztása az EU pénzügyi érdekeit sérti vagy veszélyezteti;
- A OLAF szakértői munkacsoportjaiban való részvétel, tagállami álláspont képviselete;
- A 2011. első félévi magyar EU-elnökség keretében a D.8. csalás elleni küzdelemmel foglalkozó tanácsi munkacsoport vezetése.

Csalásellenes és szabálytalansági szakportál kialakítása, működtetése
2010 februárjában az Iroda kialakította, majd bevezette a nemzetközi csalásellenes és szabálytalansági szakportált, amelynek elsődleges célja a nemzetközi kitekintés és tapasztalatcsere lehetőségének biztosítása a szabálytalanságkezelést érintő kérdésekben az Európai Unió jelenlegi és leendő tagországaiban működő AFCOS irodák, OLAF kapcsolattartó pontok és az OLAF közötti szakmai párbeszéd teljesen új formájának kialakítása révén. A szakportál a tapasztalatcserére alapozott együttműködés eszközét felhasználva a „jó gyakorlatok" és az „elkerülendő példák" megosztásával támogatja a szabálytalanságkezeléssel foglalkozó szervezeteket a minél hatékonyabb csalásellenes rendszerek kialakítása érdekében. A fent említetteken túl a szakportál lehetőséget nyújt az AFCOS irodákat érintő közös problémák feltárására és megvitatására, valamint a jövőbeli közös célok kitűzésére, továbbá támogatja az OLAF azon elképzelését is, miszerint az AFCOS irodák hálózat jellegű működéssel segítsék az OLAF tevékenységét.

V.5 Funkcionális tevékenység

V. 5.1. Jogi szakterület:

Általános jogi tevékenység
Az általános jogi tevékenység négy fő területet ölel fel: a vám-és pénzügyőrség szervei jogalkalmazási tevékenységének irányítása, a nemzeti és közösségi jogalkotás területe, a szerződések jogi véleményezése, ellenjegyzése, valamint a közbeszerzési eljárásokhoz kötődő feladatok.
A központi szervnél egy főosztály irányítja és felügyeli a vám-és pénzügyőrség szerveinek jogalkalmazási tevékenységét. A nemzeti és közösségi jogalkotással kapcsolatos feladatok közé tartozik a Pénzügyminisztériumtól, vagy más külső szervtől érkező jogszabály-alkotásra, illetve jogszabály-módosításra irányuló előterjesztéseknek – a testületi köröztetést követő – véleményezése. Ezen túl a vám-és pénzügyőrség más szervei által megküldött szerződéseket polgári jogi szempontból vizsgálja, véleményezi, azokat ellenjegyzésre előterjeszti, továbbá ellátja közbeszerzések tekintetében a beszerzések jogi felügyeletét és más jogi szakfeladatokat.

Perképviseleti tevékenység
A főosztály feladata a testület peres képviseletének a bíróságok előtti ellátása. 1991. óta vált általánossá a közigazgatási egyedi ügyekben hozott döntések bíróság előtti megtámadhatósága.
A közigazgatási perekben a testület speciális alperesi helyzetben van, mivel a Pp. 327. § (4) bekezdése elismeri a polgári jogi jogképességgel nem rendelkező közigazgatási szerv perbeli jogképességét, egyéb polgári perekben pl. kártérítési, munkaügyi stb. azonban már nem. Ennek értelmében a közigazgatási perekben külön meghatalmazás nélkül a másodfokú közigazgatási határozatot hozó szerv jár el.

Polgári perekben, amely magába foglalja a kártérítési, munkaügyi és egyéb pereket is alperesi, illetve felperesi pozícióban csak a vám-és pénzügyőrség lehet. A 489/1998. BH értelmében a Vám-és pénzügyőrség szervezeti egységei nem jogi személyek, hanem csak a Vám-és pénzügyőrség, melynek székhelye az Országos Parancsnokság székhelye. Pertaktikai szempontból azon polgári perekben, amelyek nem budapesti székhelyű bíróságok előtt

folynak meghatalmazás alapján a regionális parancsnokságok járnak el. Jelenleg minden regionális parancsnokság állománya rendelkezik szakvizsgázott és a névjegyzékbe bejegyzett jogtanácsossal.
Jelenleg a testület által képviselt perek száma: 537
Közigazgatási perek száma: 362 per ebből jövedék: 130; vám 180; egyéb: 52.
Polgári perek száma: 175 ebből kártérítés: 30; munkaügyi: 123; egyéb: 22.
A peres képviselet ellátása során a testület részére megítélt perköltség beszedésének ellenőrzése folyamatos.

Igazgatási szakterület
Az igazgatási szakterület feladatkörébe tartozik szakmai felügyeleti ellenőrzés megszervezése, testületi tagok vám-és pénzügyőrséggel szembeni kártérítési igényeinek elbírálása, a vám-és pénzügyőrség hivatásos állományú tagjaival és közalkalmazottaival szembeni kártérítési eljárások lefolytatása, a középfokú szervek által felterjesztett jogerős kártérítési határozatok jogszerűségének utólagos adminisztratív felülvizsgálata, illetve az országos parancsnok hatáskörébe tartozó kártérítési ügyben rendelkező határozatok tervezetének elkészítése.

V.5.2. Ellenőrzési szakterület (független belső ellenőrzés)
A Vám-és pénzügyőrség Országos Parancsnoksága Ellenőrzési Igazgatósága (továbbiakban: Igazgatóság) végzi a Vám-és pénzügyőrség független belső ellenőrzési tevékenységét. Fő feladat a Vám-és pénzügyőrség belső kontrollrendszere kialakításának és a működés gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének vizsgálata, hatóköre a Vám-és pénzügyőrség teljes szervezetére kiterjed, melynek keretében folyamatosan figyelemmel kíséri és értékeli az egyes pénzügyi, szakmai és működési folyamatokat. Az Igazgatóság a vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak megfelelően ellenőrzési feladatait szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer- és teljesítményellenőrzések, valamint informatikai rendszerellenőrzések lefolytatásával látja el.

Jelenleg 13 belső ellenőrzés van folyamatban, melyből 1 szabályszerűségi-, 7 rendszer-, 2 pénzügyi, és 3 teljesítményellenőrzés. A folyamatban lévő ellenőrzések közül 12 db a korábbi évekről áthúzódó és 1 db 2010. évben induló belső ellenőrzés volt. Az áthúzódó ellenőrzések közül 1 ellenőrzés még 2009. évben felfüggesztésre került, 1 ellenőrzés az előkészítés, 3 ellenőrzés a helyszíni ellenőrzés szakaszában, 2 ellenőrzés a jelentéstervezet belső egyeztetésének szakaszában van, 5 ellenőrzés pedig megszakításra került.
Tekintettel arra, hogy a Vám-és pénzügyőrség a közigazgatás részeként a hazai költségvetésből, valamint európai uniós támogatásokból származó közpénzek felhasználásával gazdálkodik, működését, a jogszabályoknak való megfelelést, valamint a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelmény rendszerének megvalósulását több, e feladat ellátását végző külső szerv (pl. Állami Számvevőszék, Kormányzati Ellenőrzési Hivatal, Pénzügyminisztérium, az Európai Unió intézményei) rendszeresen ellenőrzi. Jelenleg 6 külső szerv által lefolytatott 15 ellenőrzéssel összefüggésben merül fel koordinációs feladat. Az Állami Számvevőszék 3, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 5, a Pénzügyminisztérium 2, az Európai Számvevőszék 1, az Európai Bizottság 4, továbbá az OLAF 1 témában folytat ellenőrzést a testületnél.

V.5.3. Fenti szakmai területek és az egyéb funkcionális területek (humánpolitikai, gazdasági ld. fenn IV. fejezet, valamint a hazai és nemzetközi koordinációs, kommunikációs, szervezetfejlesztési, biztonsági tevékenységek) aktuális feladatai és eredményei a testület 2010. I. negyedévi tevékenységi jelentésében találhatók.

VI. A jelenre és a jövőre kiható stratégiai jellegű feladatok, különös tekintettel a Magyar Elnökségi feladatokra

A Vám-és pénzügyőrség szervezetfejlesztési eszközként **középtávú stratégiát készít**, melyben meghatározza szervezetfejlesztési céljait. A 2005-2007. évekre szóló középtávú stratégiát követte a 2008-2011. évekre szóló új középtávú stratégia.
Az új stratégia a stratégiai irányokat a testület közigazgatásban betöltött meghatározó szerepének erősítésében, a hatékony és szolgáltató jellegű feladatellátásban, az átlátható és egyszerűbb vám-és adóeljárásokban, a tisztességes gazdálkodók versenyképességének támogatásában, az államháztartás bevételi előirányzatainak teljesítésében határozta meg. Célul tűzte ki a testület szerepének erősítését a **gazdaságvédelemben**, az **ellenőrzési tevékenység komplexebbé** tételét, a hazai és nemzetközi kooperáció és **információ-megosztás széles körű alkalmazását,** valamint a nemzetközi kötelezettségeinkből adódó feladatok magas szintre emelését, kiemelt figyelemmel az **EU soros magyar elnökségre** történő felkészülésre. A stratégia végrehajtását részletes intézkedési terv segíti.

VI.1. Hatósági eljárások és belső működési folyamatok elektronizálása

VI.1.1.E-vám:

Elektronikus import/export árunyilatkozat adás

A vám-és pénzügyőrség által az elektronikus vám (*e*-vám) környezet kialakításában végzett fejlesztések 2009-re jelentős előrelépést tettek lehetővé vámeljárásainkban.
Az e-határozat tekintetében a kísérleti szakasz 2009. április 15-én lezárult, és egyidejűleg kiterjesztésre került az ország valamennyi vám- és pénzügyőri hivatala részére, az elektronikus származási és közösségi státuszt igazoló okmánybenyújtással egyidejűleg, mely elengedhetetlen a folyamat teljes elektronizálása érdekében. Mára az elektronikus úton aláírt határozatok aránya meghaladja a 98%-ot az elektronikus úton benyújtott és feldolgozott árunyilatkozatokhoz viszonyítva. Ez éves szinten közel egymillió árunyilatkozat elektronikus kezelését jelenti.

Az ***e*-határozat** alkalmazása jelentős megtakarítást jelent az ügyfelek részére azzal, hogy rövid időn belül, a vám- és pénzügyőri hivatalba történő megjelenés nélkül „kézhez" kapják a határozatot. A kiegészítő árunyilatkozatok elektronikus feldolgozásának a kísérleti szakasza szintén lezárul. A kiegészítő árunyilatkozatok elektronikus benyújtása és azok teljes körű automatikus feldolgozása 2009. májustól biztosított az ország egész területén.

Az import irányú elektronikus vámeljárás minél szélesebb körben történő bevezetése érdekében bővítésre került az úgynevezett „speciális" ügyfélkör (azon ügyfelek köre, akik elektronikus vámáru-nyilatkozatot 0-24 óráig nyújthatnak be) a Közösségi Vámkódex szerinti engedélyezett címzetti státusszal rendelkező ügyfelek körével.
Import (**AIS**) eljárásban meghatározott eljáráskód alkalmazása során lehetőségként, míg uniós jogszabályi kötelezettség alapján a kiviteli, export (**AES**) vámeljárásban 2009. július 1-től mind normál, mind egyszerűsített eljárásban csak elektronikusan lehet vámeljárást indítványozni.
Jellemző és pozitív folyamat, hogy a kiviteli vámeljárások kötelező elektronizálása miatt elvégzett ügyféli fejlesztések ráfordításainak a megtérülése érdekében a gazdálkodók egyre nagyobb rétege az import irányú forgalom tekintetében is átáll az elektronizálásra.

Az elektronikus vámkörnyezet kialakításának további feladatai
2009. december 1-vel bevezetésre került a Behozatali Ellenőrző Rendszer (**ICS**), amely lehetővé teszi a belépési gyűjtő vám-árunyilatkozatok fogadását és feldolgozását. A belépési gyűjtő vám-árunyilatkozatok adatai alapján történik az áruknak a Közösség külső határára történő érkezése előtti kockázatelemzése, elősegítve a zökkenőmentes áruforgalmat. A rendszer kötelező alkalmazása az Unióban 2011. január 1-től esedékes. (Csak zárójelben, de megjegyzendő, hogy a tagállamok többsége ezt a fejlesztést még nem végezte el, így – eltérően Magyarországtól – még nem képes a belépési gyűjtő vám-árunyilatkozatok fogadására és feldolgozására.)
Hazánkban biztosított az önálló kilépési gyűjtő vámáru-nyilatkozatok feldolgozásának informatikai támogatása is, melyeket akkor kell benyújtani a Közösség vámterületét elhagyó árukra, amikor nem kerül benyújtásra kiviteli vámáru-nyilatkozat. A kilépési gyűjtő vámáru-nyilatkozatok benyújtása szintén a jövő évtől lesz kötelező. Amennyiben benyújtásra kerül a kiviteli vámáru-nyilatkozat a Közösség vámterületét elhagyó árukra, akkor ennek 2009. július 1-től tartalmaznia kell a **kilépési gyűjtő vámáru-nyilatkozat adatait** is: az ehhez szükséges informatikai fejlesztésünk is megvalósult már.

2009. januárjától a Közösség teljes területén kötelezővé vált **a TIR-eljárások elektronikus úton történő indítása**. A magyar vámigazgatás ezt már évek óta szorgalmazta, és 2006. óta részt vett az NCTS/TIR kísérleti projektben indító és érkeztető szerepkörben egyaránt. Hazánkban mind a közösségi árutovábbítások, mind a TIR-eljárások esetében a teljes keresési eljárás elektronizálásra került. Az elektronikus eljárások bevezetésével lerövidült az elintézési idő, és jelentős mértékben csökkent a tagállami vámhatóságok közötti levélforgalom. Az elektronikus folyamatokat egészíti ki, az un. **EORI-szám** informatikai hátterének kialakítása, melyre szintén közösségi vámszabály-módosítás alapján került sor. Célja, hogy a gazdasági szereplők és más személyek az adminisztratív terhek csökkentésének érdekében egy olyan általánosan használt és elfogadott azonosító számot kapjanak, amely egyetlen tagállamban történő nyilvántartásba vétel útján az Európai Közösség valamennyi tagállamában érvényes. **Általa megvalósult a vámhatósági ügyfelek közösségi szintű egységes nyilvántartása**. A vámszakmai rendszerekben az EORI-számok használatára történő áttérés 2009. novemberében teljessé vált.

VI.1.2. E-jövedék:
A **jövedéki tárgyú informatikai fejlesztéseknek** köszönhetően 2009. második felétől a vevőnyilvántartásból történő adatszolgáltatás, valamint a zárjegykészletben bekövetkezett változás, illetve a zárjegyek megrendelése kizárólag elektronikus úton, az Ügyfélkapun keresztül teljesíthető. Szintén Ügyfélkapun keresztül teljesítik az állami adóhatóság hatáskörébe tartozó adók tekintetében elektronikus adóbevallásra kötelezett egyszerűsített adóraktári engedélyesek a szőlő és szőlőbor elszámolásukat, valamint az adóraktár engedélyesek és a bejegyzett kereskedők a meghatározott bejelentési kötelezettségüket. Hasonlóan nyújthatók be az adóraktárak termékmérleg havi zárásai, a bejegyzett és nem bejegyzett kereskedők szállítási nyilvántartás zárásai, illetve az adóügyi képviselő nyilvántartás havi zárása is.

VI.1.3. Belső működési folyamatok elektronizálása:
A testület az elmúlt években számos olyan fejlesztést hajtott végre, mely belső működési fórumaink korszerűsítését célozta. Továbbléptünk ügyintézési, működési folyamataink elektronizálásban, úgy a szakmai munka támogatása, mint a humánpolitikai, illetve a gazdálkodási területeken.
A bevezetett pénzügyi rendszer használatának előnyein túl az idei évtől lehetőség nyílik az új személyzeti (**OHR**) és a pénzügyi rendszer (**KGR**) korábban egymástól független adatainak egységes kezelésére és nyilvántartására.

Előreléptünk a „papír mentes iroda” megvalósításában, a testületen belüli ügyiratforgalom teljes körű elektronizálása felé haladva. A testületnél a rendszeresített iratkezelő szoftver (**MONDOC**) fejlesztési eredményeinek a napi folyamatokba történő adaptálása lehetővé teszi, hogy a belső ügyiratforgalom - a valamely jogszabály/rendelkezés által papír alapú kötelező iratkezelés kivételével – a szervek közötti iratforgalom elektronikusan történjen, egyben elektronikus tárhelyen kerüljön tárolásra. A külső és belső ügyiratforgalom egységesen elektronikus iktatással nyomon követett.

VI.2. További stratégiai jelentőségű, folyamatban lévő ügyek

Ki kell emelni a Modernizált Vámkódex hatékony alkalmazására vonatkozó felkészülést. A jelenlegi szabályozást 2013. június 24. naptól kezdődően felváltja a **Modernizált Vámkódex**, amely jelentős változást eredményez mind a hatóság, mind a gazdasági szereplők részére. A Modernizált Vámkódex ezért kimondja, hogy hatóság és az ügyfelek közötti kommunikációnak elektronikus formában kell megtörténnie. Az említettekre tekintettel a szükséges informatikai fejlesztéseknek meg kell valósítani. Teljesülése érdekében a Vám-és pénzügyőrség a Bizottsággal és a tagállamok vámigazgatásaival együttműködve az alábbi fontosabb fejlesztéseket végzi, illetve tervezi.
- valamennyi vámeljárás elektronikussá tétele,
- belépési-, kilépési gyűjtő árunyilatkozatok adatainak elektronikus úton történő adatcseréje,
- az elektronikusan kiadható határozatok körének bővítése,
- közösségi szinten egységes garanciakezelő rendszer kialakítása.

A kiemelt ügyek között fontos megemlíteni a **harmadik ország forgalmi rendszámával rendelkező gépjárművek ellenőrzését**. Ezen ellenőrzési tevékenység folyamatos, amelynek eredményességét jellemzi, hogy a lezárt vizsgálatok minden harmadik esetben jogszerűtlen használatot állapítanak meg. Az említettek következtében a vám- és pénzügyőri hivatalok vámtartozást, illetve vámigazgatási bírságot szabnak ki az ellenőrzés alá vont személy/ek részére, amelyek együttes összege a gépjármű vámértékének 56,25%-ával egyenlő. A jogsértése kiszűrése érdekében a vámhatóság felveszi a kapcsolatot tart a társhatóságokkal (rendőrség, APEH, más tagállami vámhatóságok).

VI.2.1. Önértékelés, innováció, menedzsment technikák alkalmazása, FEUVE:
A Vám-és pénzügyőrség végrehajtotta a közigazgatási szervek európai uniós önértékelési programját (**CAF**), melyet a Miniszterelnöki Hivatal módszertani igazolása is elismert. Révén a Magyar Minőség Társaság tagjainak sorába nyertünk felvételt, s komoly lépéseket tettünk (a központi szervet követően a középfokú szervek körében is meghirdetve és egyes szervek esetében sikerrel folytatva le az CAF programot, eredményeként elnyerve ezen szervek módszertani igazolását is) a minőségmenedzsment technikák közigazgatási alkalmazásának irányába. Célunk, hogy a közeljövőben eredménnyel pályázhassuk meg a hamarosan a rendészeti szervekre is kiterjesztett Közigazgatási Minőségi Díjat.
A testület innovációs összekötők kijelölésével „belső innovációs szervezetet” működtet, a munkatársak újító gondolatainak, javaslatainak felkarolására. Központi elektronikus felülete Innovációs Tárház néven működik.
A testületben dolgozó munkatársak tudományos igényű munkáját, tanulmányainak felkarolását tűzte ki célul megalakulását követően a Vám-és pénzügyőrség Tudományos Tanácsa.

A vám-és pénzügyőrség kialakította egységes belső kontrollrendszerét, az annak megfelelő belső szabályozási és vezetői ellenőrzési rendszerét, megalkotta egységes ellenőrzési módszertanát.

VI.2.2. Az OLAF Koordinációs Iroda stratégiai céljai:

A szabálytalanságkezelési rendszer fejlesztését célzó stratégiai célok

- Az Iroda szabálytalanságkezelési rendszer fejlesztésében való részvételének, lehetőség szerint vezető szerepének biztosítása érdekében a támogatásokat kezelő intézményekkel való együttműködés szabályozott kereteinek kialakítása akár további jogszabály-módosításokkal, együttműködési megállapodások kidolgozásával;
- Előre meghatározott feltételeknek megfelelő ügyek esetében a szabálytalanságok kivizsgálásában való részvétel biztosítása az Iroda minőségbiztosítási szerepének kialakítása érdekében;
- A szabálytalanságkezelési rendszerben tapasztalt jellemző és általános hibák, valamint hiányosságok csökkentése, lehetőség szerint teljes megszüntetése a szabályozási környezet pontosításával, vagy lehetőség szerint újradefiniálásával;
- A szabálytalansági nyilvántartások intézményrendszer szintű egyezőségének biztosítása az IMS rendszer teljes bevezetésével, a korábbi években megküldött jelentések IMS rendszerbe történő migrálásával;
- Az OLAF által a szabálytalansági jelentések elektronikus formában történő jelentése érdekében kialakított IMS rendszer bevezetésének irányítása, a teljes intézményrendszer képzése;
- Az Iroda tevékenységi és felelősségi területeit meghatározó 2004. évi XXIX tv. (törvény) felülvizsgálata annak érdekében, hogy a törvény az OLAF által elvárt funkciók végrehajtását teljes mértékben biztosíthassa;
- Az OLAF-fal való párbeszéd fokozása az AFCOS szervezetek EU-s jogszabályi alapjainak kidolgozása érdekében;
- Az intézményrendszer folyamatos továbbképzése, az aktuális szabálytalanságkezelési témák és problémák szerinti vitafórumok megrendezése, a hibás gyakorlatok megszüntetése és a jó gyakorlatok bevezetése érdekében javaslatok megfogalmazása;
- A nemzetközi kapcsolatok erősítése, a tagállami példák megszerzése és felhasználása az intézményrendszer képzése során.

A megkeresésekkel kapcsolatos stratégiai célok

- A megkeresések alapján szükséges információcsere uniós és magyarországi elvárásoknak egyaránt eleget tevő szabályozási környezetének kidolgozásához szükséges javaslatok megfogalmazása, valamint az információcserében érintett szervezetek közötti koordináció fejlesztése;
- Az Iroda szerepének erősítése az OLAF irányában annak érdekében, hogy a megkeresések kizárólag az Irodán keresztül érkezzenek Magyarországra;
- A magyarországi szervezetek, valamint a gazdasági szereplők számára annak tudatosítása, hogy az OLAF-tól közvetlenül érkező megkeresések esetén haladéktalanul tájékoztassák az Irodát ennek tényéről.

VI. 2.3. Antikorrupciós stratégiai célok megvalósításának (főbb) eszközei és módszerei:

A korrupció túl összetett jelenség ahhoz, hogy csak egyben kezeljük, illetve küzdjünk ellene. Célszerű külön kiemelni azon kritikus területeket, amelyeknek elsődleges szerepük van a korrupció kialakulásában.

Így fontos stratégiai eszközként jelenik meg a **megelőzés**, aminek egyik lényegi pontja a **bűnokok** feltárása, ezen belül is a **motivációt** kiváltó és az azt elősegítő, megteremtő **körülmények vizsgálata**, valamint a korrupciós **helyzetek kialakulását lehetővé tevő jogszabályi hiányosságok** és **gyakorlati hibák azonosítása**, és orvoslásukra javaslatok megfogalmazása.

A bűnokok feltárása mellett az **állományvédelmi mechanizmus** kialakítása az egyes **szakterületek** (így a jövedéki, a vám, a bűnüldözési és a rendészeti) sajátosságaihoz igazodó **kötelező ellenőrzési rendszer** kidolgozása, valamint a **belső ellenőrzési rendszer** fejlesztése, s a **jogalkalmazás erősítése** kardinális feladatként van meghatározva.

E feladatkör végrehajtásában – mint módszer – funkciónál a **parancsnoki ellenőrzés**, a testületi dolgozók **életvitelének ellenőrzése**, a személyi állomány kapcsolatrendszerének folyamatos figyelemmel kísérése, a szolgálatukat jogszerűen teljesítők **provokációkkal szembeni védelme**, a **rotációs szolgálatszervezés**, az **oktatás** mind helyi, mind intézményi (a Vám- és Pénzügyőri Iskolán, valamint a testületi tagok oktatására önálló tanszékkel rendelkező felsőoktatási intézményekben) **szinten.** Ez utóbbi célja, hogy a testület tagjai tisztában legyenek a jogi szabályozással, veszélyeztetettségükkel, a korrupció megelőzés-felderítés terén elvárt együttműködési kötelezettségükkel.

A megelőzéshez szervesen kapcsolódó eszköz a **kommunikáció és együttműködés** az egyes gazdálkodó szervezeteket tömörítő kamarák és egyéb szövetségek, illetve más civil szervezetekkel, illetve a vesztegetés és más hivatali bűncselekmények tekintetében eljárásra jogosult társszervekkel – különösképpen az IRM Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatával, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálattal és a Nemzetbiztonsági Hivatallal.
Jelen eszköz egyfelől a társadalom és a gazdálkodói szervezetek tájékoztatását, illetve ahhoz kapcsolódó párbeszéd kialakítását, másfelől a korrupciós cselekmények felderítésében érintett társszervekkel való gyors információcsere rendszerének működtetését szolgálja.

A stratégia legfontosabb feladatköre a **korrupciós** – vagy arra utaló – **cselekmények felderítése**, amelyet a Vám-és pénzügyőrség saját hatáskörében, elsődlegesen a **célirányos, hatékony kockázatelemzéssel**, a helyszíni (jövedéki) ellenőrzések, elszámolások **idegen erős utóellenőrzésével**, szakmai **felülvizsgálatával** végzi.
A testületi tagokat érintő korrupció hathatósabb felderítése, bűncselekmény megalapozott gyanúja esetén a korrupciós cselekményekben eljárásra hatáskörrel rendelkező társszervek felé feljelentéssel él a testület. A társadalom, illetve gazdálkodói szervezetek felől érkező (testületi tag életvitelével összefüggő) jelzései, információi, indokolt esetben **vagyonosodási vizsgálat kezdeményezésével** zárulnak, majd annak megállapításai függvényében történnek további intézkedések (feljelentés vagy méltatlanság címére hivatkozással szolgálati jogviszony megszüntetése).

VI.3. EU magyar elnökség feladatai

VI.3.1. Felkészülés a 2011. első félévében esedékes uniós soros elnökség feladataira:
2011-es magyar elnökségre történő felkészülés magában foglalja az alábbi tevékenységeket:

- Elnökségi telefonkönyv összeállítása, folyamatos karbantartása.
- Stábtagok és dossziéfelelősök részére megbízólevél elkészítése, mely alapján közvetlen kapcsolattartásra, koordinálásra lesz felhatalmazásuk a stábtagoknak.
- A Pénzügyminisztériumtól érkező, az elnökséggel kapcsolatos, nem tanácsi munkacsoportokhoz kapcsolódó, feladatok, megkeresések testületen belüli koordinálása.

Az elnökség kapcsán egy elnökségi portál kerül kialakításra **(PRESPORT néven).** Terveink szerint a portálra minden olyan dokumentum, információ felkerülne melyek lényegesen megkönnyítik az elnökségi munkában résztvevő stábtagok és dossziéfelelősök munkáját.
Magyarország 2011. évi uniós soros elnöksége kapcsán a testület munkatársai dossziéfelelősi feladatokat is ellátnak a Vámunió Tanácsi Munkacsoport
a) a Vám Világszervezettel (VVSz) kapcsolatos közösségi és közös álláspontok koordinációja,
b) az egyéb nemzetközi ügyek dossziéinak tekintetében.

Magyarország 2011. évi uniós elnöksége során az alábbi kiemelt jelentőségű események kerülnek lebonyolításra:

a. ***2011. április 13-15., lehetséges helyszín: Visegrád:*** *Szeminárium vámvezetők számára a „Vámegyüttműködés és ellenőrzések az EU keleti határain” tárgyában*
b. ***2011. május 4-6., lehetséges helyszín: Visegrád:*** *CUWG (Vámunió munkacsoport) informális ülés.*

VI.3.2. Bűnügyi szakterület EU elnökséggel kapcsolatos feladatai:

A **III. pilléres vámegyüttműködés mechanizmusának** bemutatása:
Ezt a fajta vámegyüttműködést EU szinten, a Tanácsi Vámegyüttműködési Munkacsoport (CCWP) koordinálja, ebben a vámegyüttműködésben alkalmaznak különböző EU szintű informatikai rendszereket, mint CIS, FIDE; a kölcsönös segítségnyújtás intézményének alkalmazása érdekében alkalmazzák a Nápoly II Egyezményt; közös vámműveleteket (JCO) koordinálnak, illetve nem utolsósorban ebben a típusú vámegyüttműködésben valósítják meg a III. pilléres (2003-ban elfogadott, majd 2009-ben megújított) vámegyüttműködést meghatározó stratégiát.
A svéd EU elnökség alatt, 2009 második felében a Tanács elfogadta a módosított Vámstratégiát és az azt megvalósító 4. Akciótervet, mely 2010. január 1-től lép érvénybe. A Stratégia hivatkozik az vám jövője kezdeményezésre többek között.

A III. pilléres vámegyüttműködés jogi alapja (karöltve a rendőri együttműködéssel) az Európai Uniót létrehozó Maastrict-i Szerződés VI. fejezetében található. A 29. § szorosabb együttműködést tesz lehetővé a tagállamok rendőri és vámhatóságai számára. A 36. Cikk szerinti Bizottság, a CATS egy koordináló testület, amely Tanácsi javaslatokat is elfogad. A CATS szervezi részben a Munkacsoportok feladatait, melyek között megtalálható a Vámegyüttműködési Munkacsoport (CCWP) is, amely felelős a III. pilléres vámegyüttműködés munkájáért.

A rendészeti feladatok a tagállamok hatáskörébe tartoztak, 2009. november 30-ig az Európai Bizottság csupán teljes körű partner volt a (bűnügyi) rendőri és igazságügyi együttműködés területen (ide tartozik a vám-és pénzügyőrség bűnügyi szakterületet érintő munkája is) végrehajtott munkában, megosztva a javaslat tétel jogát a tagállamokkal. A Bizottságon belül, az illetékes igazgatóság, a DG JLS biztosította a koordinációt más Bizottsági szervekkel, különös tekintettel az OLAF-ra és a DG TAXUD-ra (akiknek képviselői partnerek voltak a CCWP munkában is). Gyakorlatban ugyanakkor múltban a legtöbb CCWP javaslat erős tagállami befolyás alatt állt.

A Szerződés 29. Cikke szerinti vámegyüttműködés egyik legfontosabb eszköze a váminformációs rendszer (CIS), mely lehetőséget ad a nemzeti vámhatóságoknak információt megosztani, továbbá a vámügyirat azonosítási adatbázis (FIDE), amely lehetőséget nyújt a nemzeti vámhatóságoknak, hogy egy nyomozás során más tagállam is azonosítsa a nyomozás során keletkezett iratok/akták adatait. Ezen túl a Nápoly II Egyezmény lehetőséget ad a vámhatóságok számára kölcsönös segítségnyújtásra.

A vámhatóságok tevékenysége a III. pillérben kiterjed a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményekre, a fegyverrel kapcsolatos bűncselekményekre, veszélyes és mérgező anyagokra, nukleáris anyagokra, más, illegális áruk kereskedelmére, pornográfiára, és a vám és jövedéki adót megsértő illegális áruk csempészetére (cigaretta, dohány, alkohol).

2003. október 2-i rendeletében a Tanács hangsúlyozta a tagállamok vámhatóságai számára szükséges Stratégia megalkotásának szükségességét, amely hozzájárul a szabadság, biztonság és igazságosság térségének kialakításához, és jobb védelmet nyújt a társadalom és a gazdaság

számára a határon átnyúló csalással, csempészettel, pénzmosással szemben. A III. pilléres Vámstratégia által felvállalt feladatokat a CCWP koordinálja.

Az Akcióterv a fő váza a CCWP munkájának. Ez persze nem zárja ki azt, hogy akár a tagállamok, akár a Bizottság javaslatokat tegyen, ha szükséges. Különösen igaz ez abban az esetben, ha a Tanács újraértékeli prioritásait a rendészeti együttműködésben, a CCWP szintén szükségesnek találja az intézkedéseket, amelyek összhangban vannak azokkal a prioritásokkal, de az Akcióterv nem tartalmaz erre vonatkozó cselekvéseket.

A harmadik pilléres együttműködés részét képező, a tanácsi struktúrában elhelyezkedő CCWP munkacsoport havonta ülésezik Brüsszelben egy plenáris és egy szakértői ülés formájában. A munkacsoport fő feladatait a rendészeti és nyomozati tevékenységet végző hatóságok és szervezetek (mint a rendőrség, Frontex vagy az Europol) munkája közötti koordináció, a közös vámakciókkal (JCO) kapcsolatos tájékoztatás és beszámolók, elemzések készítése, valamint a három elnökségi időszakot átfogó akcióterv megvalósítása képezik. Az első akcióterv 2003-ban került elfogadásra 3 éves időszakra, majd a 2007. január 1-jén induló második akcióterv már csak 18 hónapot foglalt magában, ezáltal biztosítva a rugalmasabb alkalmazkodást a folyamatosan változó körülményekhez.

Az akciótervek végrehajtási időszakában megkezdődik valamennyi akció megvalósítása. Egy tagállam kezdeményezése alapján indul a tervezés időszaka, melynek során megvizsgálásra kerül az Uniós finanszírozás lehetősége is. Ezt követően az elkészített jelentésről a plenáris ülés dönt. A munkába további érintett, illetve érdekelt felek is bevonhatóak, így a Rendőri együttműködési munkacsoport, a Bizottság, nemzetközi szervezetek, ügynökségek (pl.: Europol). Az akcióterv lezárásaként javaslatokat is magukban foglaló beszámolók készülnek a plenáris ülés, valamint a munkacsoport működését felügyelő CATS és COSI számára. Az akcióterv lezárását követő 6 hónap elteltével pedig megkezdődik a beszámolókban található javaslatok megvalósulásának vizsgálata az elnökség által.
A svéd elnökség alatt került elfogadásra a Megerősített Vám-együttműködési Stratégia, valamint az ennek megvalósítására készített negyedik akcióterv. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése igen sok tekintetben érinti a CCWP munkáját. Azonban a CCWP-t érintő változások csak a negyedik akcióterv megvalósítását követően történhetnek, így kimondható, hogy a harmadik pillér 2011-ig tovább él a harmadik pilléres vámegyüttműködés gyakorlati céljaiban és azok megvalósításában.

A vám-és pénzügyőrség Bűnügyi Igazgatósága aktívan részt vesz az Európai Unió Tanácsa Vám-együttműködési munkacsoportjának (CCWP) munkájában. Egyik fő feladatként a munkacsoport szervezi a felderítési célú közös vámakciókat (JCO) különböző célterületeken (kábítószer csempészet, cigaretta, hamis termékek és egyéb áruk csempészete és illegális kereskedelme). A munkacsoporti munka másik jelentős területét képezik azok a fenyegetettségi értékelések, melyek az egyes bűncselekményi körök elkövetésének jellemzőit, az általuk okozott kockázatokat, a tagállami fellépések minőségét, metodikáját vagy egyéb más aspektusait mérik fel. A Bűnügyi Igazgatóság már több – nem csak hazai vonatkozású – fenyegetettségi értékelést is készített különböző tárgykörökben, illetve nagyban segítette más tagállamok ilyen irányú munkáját. A CCWP munkatervének megvalósítási ideje egybeesik az úgynevezett EU elnökségi trió időtartamával. A jelenleg megvalósítás alatt álló akcióterv végrehajtása a spanyol elnökséggel együtt vette kezdetét, és végső realizálására a belga elnökséget követően a magyar elnökség alatt kerül sor, ezért a Bűnügyi Igazgatóság munkájában kiemelt jelentőséget tulajdonít az elnökségi feladatok ellátásával kapcsolatos felkészülésre, a feladatok ellátására, valamint az elnökségi stratégia kidolgozására. A felkészülés jegyében megtörtént az elnökségi stáb tagjainak és a dossziéfelelősök kiválasztása, valamint a Bűnügyi Igazgatóság hatáskörébe tartozó 11 elnökségi dosszié témáinak kidolgozása. A CCWP munka során kiemelt fontosságot kapott a Nápoly II Egyezményhez kapcsolódó együttműködés, a 2010 során megvalósítandó közös vámakciók, a

korábbi akcióterv befejezetlen akcióinak lezárása, valamint a Lisszaboni Szerződés nyomán bekövetkező – vámegyüttműködéshez is kapcsolódó – intézményi strukturális átalakulás.

Fontos külön említést tenni a Lisszaboni szerződés hatályba lépését megelőzően az EU harmadik pillérét jelentő bel- és igazságügyi együttműködésről, tekintettel arra, hogy a bűnügyi szakterület és az elvégzett nyomozati tevékenység szerves részét képezte a korábbi harmadik pillérnek. A vám együttműködés más jelentéssel bírt az EU első és harmadik pillérében. A Lisszaboni Szerződés előtt a vámegyüttműködés mind az EU első, mind pedig harmadik pillérében megtalálható volt. Az első pillérbe a közösségi vámjogszabályok, míg a harmadik pillérbe a rendészeti és bűnügyi jellegű együttműködés tartoztak. A Vám-és pénzügyőrség nyomozati tevékenységét teljes mértékben érintette a 3. pillérben folytatott együttműködés, mely ugyan a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés nevet viseli, azonban a vámhatóságok – így a Vám-és pénzügyőrség – általi együttműködés ennek szerves részét képezte, s a pillérstruktúra megszűnését követően is aktív részese az együttműködésnek.

VI. 3.3. **Konkrét dossziéfelelősi felkészülés**:

Vámigazgatóság tagjai rendszeresen részt vesznek a komitológiai ülések és Customs 2013 program keretében megvalósuló kiutazásokon. Ezen kiutazásoknak – nagy valószínűséggel – a 2011. első félévi magyar EU-elnökség ideje alatt is eleget kell tenni. A komitológiai ülések és a Customs 2013 program feladatai szorosan kapcsolódnak az egyes dossziékhoz. Az üléseken ugyanazon a kollégák fognak részt venni, mint akik az elnökséggel kapcsolatos feladatokat is ellátják, másrészt kiegészül a „csak" komitológia ülésen résztvevő kollegákkal. Így az elnökségi dossziéhoz kapcsolódó feladatok a Vámigazgatóság állományából közel 20 főre nézve delegál majd feladatokat.

Ülés	**Kapcsolódó dosszié**
Európai Bizottság Adózás és Vámuniós Főigazgatóság Vámpolitikai Csoport „Helyettesek"	Valamennyi vám témájú dosszié
Vámuniós munkacsoporti ülés (CUWG)	Valamennyi vám témájú dosszié
ASEM vámügyi munkacsoporti ülés	Egyéb nemzetközi ügyek
eVám Csoport – Jogi és Informatikai szakértői ülés	Papírmentes vámkörnyezet
eVám csoport - ICS (Behozatali Ellenőrző Rendszer) munkacsoport	Papírmentes vámkörnyezet
eVám csoport - ECS (Kiviteli Ellenőrző Rendszer) munkacsoport	Papírmentes vámkörnyezet
Vámkódex Bizottság - Vámtartozás és biztosíték szekció	MVK Vhr. Vámügyi jogsértések és szankciók közösségi szabályozásának kialakítása
ACOR-TOR hagyományos saját források	Vámügyi jogsértések és szankciók közösségi szabályozásának kialakítása
Vámkódex Bizottság Adatintegráció és -harmonizáció Szekció	MVK Vhr. Papírmentes vámkörnyezet
Vámkódex Bizottság Általános Vámjogi Szekció	MVK Vhr.
eVám Csoport – EOS (Gazdasági Szereplők Rendszerei) munkacsoport	MVK Vhr. AEO Papírmentes vámkörnyezet
Vámkódex Bizottság Vámjogi státusz és árutovábbítás szekció + EK-EFTA munkacsoport	MVK Vhr. Egységes Árutovábbítási Egyezmény
Vámkódex Bizottság Vámjogi státusz és árutovábbítás szekció (TIR) + genfi koordináció	MVK Vhr.

Vámkódex Bizottság Származási Szekció Származási Szakértői ülés	MVK Vhr. VVSz
Vámkódex Bizottság Vámérték Szekció	MVK Vhr. VVSz Vámügyi jogsértések és szankciók közösségi szabályozásának kialakítása
Vámokkal Kapcsolatos Gazdasági Kérdések Munkacsoport (ETQG)	Vámunió Munkacsoport b.) Közös Vámtarifa
Vámkódex Bizottság Tarifa és Statisztikai Nómenklatúra Szekció **Mechanika/Egyéb áruk** szektor	Vámunió Munkacsoport b.) Közös Vámtarifa
Vámkódex Bizottság Tarifa és Statisztikai Nómenklatúra Szekció **Agrár/Vegyi** szektor	Vámunió Munkacsoport b.) Közös Vámtarifa
Vámkódex Bizottság Tarifa és Statisztikai Nómenklatúra Szekció **Textil** szektor	Vámunió Munkacsoport b.) Közös Vámtarifa
Vámkódex Bizottság Tarifa és Statisztikai Nómenklatúra Szekció **KN** szektor	Vámunió Munkacsoport b.) Közös Vámtarifa
Vámkódex Bizottság Tarifa és Statisztikai Nómenklatúra Szekció **HR/VVSz Koordináció** szektor	Vámunió Munkacsoport b.) Közös Vámtarifa Egyéb nemzetközi ügyek VVSz
Biztonsági és védelmi kockázati szabályok	Vámellenőrzésre vonatkozó Tanácsi következtetések
Vám jövője munkacsoport (harmadik fázis)	A vám jövője Vámellenőrzésre vonatkozó Tanácsi következtetések
Szárazföldi határátkelők munkacsoport	Vámellenőrzésre vonatkozó Tanácsi következtetések
AEO szakértői találkozó	AEO Egyéb nemzetközi ügyek
Vámkódex Bizottság Vámellenőrzés és kockázatkezelés szekció	Vámellenőrzésre vonatkozó Tanácsi következtetések
Vámmódszertani eljárások munkacsoport	Vámellenőrzésre vonatkozó Tanácsi következtetések
Üzleti Folyamatmodellezés	A vám jövője

A Felderítés-felügyeleti Igazgatóság aktívan részt vesz a Magyar EU Elnökséghez kapcsolódó feladatok végrehajtásában. A FIG Igazgatója tagja a Csalás elleni küzdelemmel foglalkozó munkacsoportnak (D.8.), és az Igazgatóság munkatársa az Európai Unió Tanácsa Vám-együttműködési munkacsoportjának (CCWP) 15. számú – „Kábítószer-csempészet, prekurzorok” elnevezésű – Dossziéjának felelőse.

A Rendészeti Igazgatóság - szakterülete vonatkozásában - az Európai Unió jövő évi magyar elnöksége kapcsán három dosszié vonatkozásában vált felelőssé. A dossziékban megjelölt témák az alábbiak:

- terrorizmus elleni fellépés,
- folyami konténerszállítások ellenőrzése,
- prekurzor szállítmányok ellenőrzése.

VII. A perképviselet általános jellemzői

Közigazgatási perekben a vámigazgatást érintő perekben jellemzően a vámtarifaszám besorolás, vámérték, regisztrációs adó kiszabása, áru származásának igazolása, pótlólagos vámteher kiszabása, vámigazgatási bírság kiszabása, vámkedvezményhez, vámmentességhez kapcsolódó perek a jellemzőek, valamint új elemként jelent meg az egyszerűsítésekhez kapcsolódó engedélyek (engedélyezett címzett, engedélyezett feladó, összkezesség vállalási engedély, vámügynöki engedély) visszavonása miatt indított perek.
A közigazgatási perekben jövedéki szakterületen leginkább a jövedéki termékek beszerzését, származásigazolásának elmaradását szankcionáló perek a jellemzőek, ezenkívül az adózatlan jövedéki termékek birtoklása miatti szankciók fordulnak elő nagy számban. Jelentős összeget képviselnek a felülellenőrzés következtében kiszabott (jogosulatlanul visszaigényelt jövedéki adó utáni) jövedéki adó, adóbírság, késedelmi pótlék kiszabása miatt indított perek.
Az egyéb perek tárgya leggyakrabban a rendészeti szakterület tevékenységéhez kapcsolódik. A keresetek jelentős része a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. alapján kiszabott közigazgatási bírságokat tartalmazó határozatok ellen irányul.

A jelenleg folyamatban levő kártérítési, illetve közigazgatási jogkörben okozott kártérítési perek jelentős része a testület bűnüldöző tevékenységéhez kapcsolódik. Felperesek ezen perekben pl. a lefoglalás, zár alá vétel, személyiségi jog megsértése, körözés, őrizetbe vétel elrendelése miatt kérik a bíróságot, hogy kötelezze a testületet kártérítés megfizetésére.

Jelenleg folyó munkaügyi perek tárgya szintén változatos képet mutat. Több per van folyamatban a szolgálati idő számítása tárgyában. Ezen perekben a felperesek más fegyveres szervek által kiadott igazolások adattartalmának figyelembevételét kérik a szolgálati idejükbe beszámítani.

A kedvezményes szolgálati idő számítása tárgyában felperesek kereseteikben a szervezeti hovatartozás – pl. nyomozóhivatal, vámhivatal állományában eltöltött szolgálati idő - miatt kérik az 1,2- szeres szorzó alkalmazását.

Munkabér és egyéb anyagi juttatás tárgyában is több per van jelenleg folyamatban, több esetben vita tárgyát képezi az idegennyelv-tudási pótlék visszavonásához kapcsolódó intézkedés, a veszélyességi, szemle, utasforgalmi pótlékra való jogosultság kérdése.

A társadalombiztosítási perek többségében a kiszámított szolgálati nyugdíj összegét vitatják felperesek, de munkaügyi vita tárgyát képezik a fegyelmi határozatok hatályon kívül helyezése, illetve a szolgálati viszony méltatlanság címén történő megszűnése tárgyában indult perek is.

Az egyéb polgári perek tárgya rendkívül változatossá vált az utóbbi időben, folyamatban van például birtokvédelemmel, birtokháborítással kapcsolatos per, végrehajtási igénypер, kötbér megfizetése iránti per, jogalap nélküli gazdagodás és szolgálati lakás kiürítése iránti per is.